

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1896

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

2DET HEFTE

*

1896

1. **Fiskeriinspektør Buvig, Beretninger:**
  - Om Sildefisket langs Vestlandet Efteraaret 1895.
  - Om Sildefisket langs Norges Sydkyst Vinteren 1895—96.
  - Om Vaarsildefisket 1896.
  - Vaar-Torskefisket paa Vestlandet 1896.
  - Saavel Torskefisket som Vaarsildefisket vedkommende.
  - Om Sildefisket langs Vestlandet Efteraaret 1896.
  - Baade Østlands og Vestlandssildefiskerierne vedkommende.
  - Om Foranstaltninger til Fiskeriernes Fremme.
  - Om Makrelfisket 1896.
  - Om Hummerfiskeriet.
2. **Fiskeriinspektør Sørensen, Beretning:**
  - Om Reise til Archangel Høsten 1896.
3. **Amtmanden i Finmarkens Amt:**
  - Beretning om Amtets Vaar- og Vinterfiske i Aaret 1896.

KRISTIANIA

W. C. FABRITIUS & SØNNERS BOGTRYKKERI

1897

Cammermeyers Boghandel

abu

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1896

UDGIVET AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE

2DET HEFTE

*

1896

1. **Fiskeriinspektør Buvig**, Beretninger:

- Om Sildefisket langs Vestlandet Efteraaret 1895.
- Om Sildefisket langs Norges Sydkyst Vinteren 1895—96.
- Om Vaarsildefisket 1896.
- Vaar-Torskefisket paa Vestlandet 1896.
- Saavel Torskefisket som Vaarsildefisket vedkommende.
- Om Sildefisket langs Vestlandet Efteraaret 1896.
- Baade Østlands og Vestlandssildefiskerierne vedkommende.
- Om Foranstaltninger til Fiskeriernes Fremme.
- Om Makrelfisket 1896.
- Om Hummerfiskeriet.

2. **Fiskeriinspektør Sørensen**, Beretning:

- Om Reise til Archangel Høsten 1896.

3. **Amtmanden i Finmarkens Amt**:

- Beretning om Amtets Vaar- og Vinterfiske i Aaret 1896.

KRISTIANIA

W. C. FABRITIUS & SØNNERS BOGTRYKKERI

1897

Om Sildefisket langs Vestlandet Efteraaret 1895.

I Stavanger Amt forekom — som sædvanligt i de senere Aar — kun yderst lidet anden Sild end Brisling.

I Søndre-Bergenhus, hvor man hellerikke paa længere Tid har været vant til synderlig Sild paa Efteraaret, var det bedre — bedst maaske udenom Bømmeløen, hvor flere Notbrug fiskede for op til Kr. 2 000,00 hver, og i den ytre Skjærgaard forøvrigt var der ogsaa lidt overalt, hovedsagelig i Juli og August Maaneder; tildels var dog Silden formedelst Aate mindre god. Ialt opfiskedes der vel en 10 000 Maal, hvoraf antagelig Fjerdeparten «holdt Merker», mens Resten var Smaasild, der dels exporteredes som «Skjæresild» og dels forbrugtes i vort eget Land.

I Nordre-Bergenhus formerkedes Silden allerede tidlig paa Sommeren — navnlig i Frøisjøen, og ligefra omkring Midten af Juli til Aarets Udgang dreves Sildefiske nogethvertsteds i den ytre Skjærgaard. Den i den første Tid fangede Sild, som navnlig kom Nøterne tilgode, var ganske tilfredsstillende, idet kun Femteparten omtrent ikke naaede Merkerne, men efterhaanden forringedes jo Kvaliteten mer og mer; først med September kom Garnfisket mere isving, men dreves hele Tiden saagodtsom udelukkende med Smaabaade, da man sjelden fik mere end et Par Maal om Natten. I Begyndelsen af December, da man nærmest troede Sildefisket forbi, kom en Masse Storsild ind langs Statlandets Nordside, og hid strømmede da ogsaa mange Folk fra Søndmør, — formedels Uveir tidligere kunde man først 9de December tage fat igjen, og saa fortsatte man indtil Julehelgen; af denne Sild gik der omkring 450 Stykker i Maaltønden, og for det, som afhændedes til Landhandlerne fik man Kr. 3,00—2,00 pr. Maal (en større Del tilvirkedes formedelst træg Afsætning af Fiskerne selv, som senere fik omkring Kr. 5,00 Tønden i Bergen). Prisen paa al denne Sild dreiede sig idetheletaget mellem Kr. 30,00 og Kr. 2,00 pr. Maal; for de enkelte Notbrug varierede vel Udbyttet mellem Kr. 400,00

og Kr. 3 000,00 — mest mellem Kr. 1 000,00 og Kr. 1 800,00. Og i Fisket deltog omtrent 900 Garnbaade og 90 Notbrug med tilsammen henholdsvis 2 250 og 1 250 Mand; Garnbrugerne fik vel ialt 12 000, Notbrugerne 10 500 Maal.

De Fiskere — fordetmeste Notfolk fra Sunds Præstegjæld, som samtidig opholdt sig i Nordland, gjorde det saa taalelig, — for de enkelte Notbrug varierede Bruttofortjenesten mestendels mellem Kr. 6 000,00 og Kr. 10 000,00; men Saltefartøjerne sammestedsfra slap mindre vel fra det deroppe.

Om Sildefisket langs Norges Sydkyst Vinteren 1895—96.

Fiskets Gang.

I. Garnfisket

var, ligesom foregaaende Vinters, kun et «Ranglefiske», der saavel begyndte (med Oktober) som sluttede (med Januar) i Lister og Mandal Amt; store Drætter for enkelt Farkost var sjeldne. Man havde hyppig tilsyneladende store Sildemasser for sig baade her og der langs Kysten; men dette var vel helst Smaasild, siden man fik saalidet paa Garnene.

De, som ikke formaar at deltage i Drivfisket udenskjærs, lægger tildels dette tillast, at man de 2 sidste Vintre har faaet saalidet inden-skjærs. For Manges Vedkommende bestaar «Drivningen» kun deri, at man med Farkosten ligger ved den ene Ende af Garmlænken, hvis anden Ende er forankret, — dette for paa udsatte Steder at faa Sit med og flygte, om Uveir overfalder dem.

Smaalenene.

Allerede midt i September skulde Bredsilden være saavidt fornummet udenom Homlungen, og med den Brisling og anden Smaasild, som senere optoges — væsentlig omkring Sækken og Singlefjorden, fik man gjerne altid nogle Exemplarer af hin Sort ogsaa. Den 4de November havde man god Fornemmelse mellem Tisler og Torbjørnskjær; men først 12te November kunde Storsildfisket siges begyndt.

Efterat man i nogle Dage havde trukket lidt langs Hvalers ytre Side, fik man fra og med 18de November Sild ogsaa længere inde i Sundene mellem de store Øer, og omtrent samtidig viste den sig derhos omkring Onsø, navnlig ved Misingerne. Omkring 20de November formærkedes Silden helt oppe under Fastlandet nordenom Singleøen, og i den sidste Uge af November og første Do. af December fiskede man lidt overalt.

Senere tog det stadig af indenskjærs, og efter Midten af December var det kun udenskjærs, navnlig omkring Kollerne—Torbjørnskjær, at man — under Sildens Udsig — fik noget at snakke om.

Med Julehelgen indtraadte en skarp Kulde, som gjorde ethvert Forsøg senere temmelig frugtesløst; Isen, som efter et Par Døgns Forløb var gangbar, generede al Trafik i en Maanedes Tid.

I Jarlsberg og Larvik

fangedes den første Sild ved Drivning udenfor Strækningen mellem Sandefjorden og Langesundsbugten i de allersidste Nætter af Oktober, og i Begyndelsen af November fik man endel paa Sættegarn langs Fastlandet omkring Ula, hvorfra den ikke synderlig store Sildemasse spredte sig noget. I Dagene 21de—27de November viste en ny Dot sig omkring Rauer—Svenør, men ogsaa af denne fik man længere inde kun lidet godt, og inde i de største Fjorde — Tønsberg-, Me-, Sande- og Larvikfjordene — var der næsten ingensinde andet end svage Fornemmelser.

Længe saa det ud, som om Silden vilde aldeles udeblevet fra Strøget langs Nøtterøs og Tjømøs Østside denne Gang; men endelig 20de November marscherede den op omkring Færder, og, naar kun Veiret tillod at bruge sig, fiskede man fra da af bra sønden- og østenom Tjømo, indtil Silden i den første Uge af December begyndte at sprede sig, — efterhaanden blev der jo Sild hele Veien mellem Sandøsund og Vallo samt i Vrængen, men den gik da idetheletaget meget tyndt. Henved $\frac{4}{5}$ af de ialt 25 000 Maal Garnsild, som regnedes optaget ivinter inden dette Amts Grændser, fangedes østenom og mellem Nøtterøs og Tjømo.

Langs Bratsberg og Nedenæs

stod ogsaa Silden fra omtrent midt i November til Julen; meget Ruskeveir og stærk Strøm i denne Tid angaves her som andetsteds som en meget væsentlig Grund til, at Udbyttet blev saa ringe. Paa Stengrunden, udenfor Langesund, hvilken Grund gjerne er en af de bedste Fangstpladse, blev der i Vinter saagodtsom intetsomhelst Fiske af; omkring — helst udenom — Straaholmen og Jomfruland, udenfor Risør, langs Torskeboen og udenfor Tromøen var det, man forresten holdt til.

Lister og Mandal.

Under det Smaasildefiske, som i Vinter forefaldt omkring Listerlandet, havde man hele Oktober og November igjennem ganske god Fornemmelse af Storsild paa Listerfjorden — helst omkring Andabeløen; i de sidste Dage af November tydede Hval og Fugl paa noget mere end almindeligt (samtidig skulde en hel Del Sild været iagttaget omkring Eger-

sund og Tananger), og 2den og 3die December stod meget Sild under Hitteroen, — men Uveiret i de samme Dage gjorde, at man maatte renoncere paa Størsteparten, og efter 7de December var der ikke mer at faa. *Man tror, at en ny Sildeperiode for dette Distrikt nærmer sig.*

Drivgarnsfisket udenfor Kristianssand, hvormed Østlandsfisket denne gang som tidligere afsluttedes, foregik i Vinter i Tidsrummet 3die—25de Januar, hvorunder omtrent 25 Farkoster ilandbragte tilsammen en 1200 Maal Sild.

Priserne paa Garnsilden, hvis Kvalitet nærmest var som forrige Gang, varierede mellem Kr. 11,00 og Kr. 4,00 pr. Maal (jfr. omstaaende Tabel med Opgave over Fangstens Størrelse ved hver Uges Slutning og dens Tilgodegjørelse).

For de enkelte Baadlag varierede Bruttofortjenesten mellem Kr. 50,00 og Kr. 2000,00, det gennemsnitlige Udbytte anslaaes til Kr. 300,00; hvert Lag bestaar af 2 til 6, i Gennemsnit 3,5 Mand med mindre eller større Baade, hvormed gjerne 5—30, gennemsnitlig 10—12 Garn. De med Fiskerens Ophold iland forbundne Udgifter dreier sig i Almindelighed omkring Kr. 0,80 Dagen, — benyttes Logisfartøi, tager dette i Regelen omkring 10 pCt. af Bruttofortjenesten.

II. Notfisket.

Hvor der stængtes.		Naar Noten		Den bergede Notsilds		Priser pr. Maal.		
		sattes.	tømtes.	Mængde (i Maal).	Kvalitet (Antal Sild i Maaltønden).	Høieste.	Laveste.	Gjennem- snitlige.
						Kr.	Kr.	Kr.
Nordre Sandø.	Spilbugten (Gravningsundets Nordside)	16. 12. 95	17. 1. 96	140	870			2,00
	Tresviken (Nordre Sandøs Østside)	20. 11. 95	26. 11. 95	300				3,70
	Teseholmen (Do. Do. Vestside)	22. 11. 95	28. 11. 95	200	960			3,50
	Kaaven (Do. Do. Do.)	20. 11. 95	27. 11. 95	240				3,50
	Do. (Do. Do. Do.)	10. 12. 95	3. 1. 96	500	910			3,00
	Skaarsneset (nær Skjærholten)	20. 11. 95	21. 12. 95	700				3,50
	Helleskilen (Do.)	22. 11. 95	28. 11. 95	100				3,50
	Do. (Do.)	10. 12. 95	16. 12. 95	30				1,50
	Holtekilen (Do.)	11. 12. 95	23. 12. 95	425				3,00
	Kirkeøen.	Rom, Sydvestpynten	10. 12. 95	16. 12. 95	60	940		
Edholmen, Sydostsiden		11. 12. 95	22. 1. 96	120				2,00
Kuviken ved Rævtangen (Øens Nordside)		23. 11. 95	14. 12. 95	400	825			2,00
Utengen (lige nordenom Gaarden Nordenge, Øens Nordside)		11. 12. 95	27. 12. 95	390				2,00
Korshavn (Øens Vestside)		22. 11. -3. 12. 95	5. 2. 96	1 150	870			3,00
	Kjærringholmen, Sydvestsiden (Løperen)	27. 11. 95	3. 12. 95	500				3,25

Hvaler	Asnal- øen.	Lidbauen (Øens Østside)	9. 12. 95	8. 1. 96	45				2,00
		Lidsundet (Do. Do.)	17. 11.— 9.12. 95	15. 2. 96	3 200	870 (10 à 15 pCt. Indmadsild).	3,50	3,25	3,45
	Vesterøen.	Øgaardskilen (Øens Nordside)	25. 11.—23.12. 95	14. 4. 96	1 500	1 100 (5 à 6 pCt. Indmadsild).			3,00
			Bellevillekilen (Do. Do.)	9. 12. 95	4. 3. 96	150	2 pCt. Indmad- sild.		
		Fredagshullet (Seiløens Vestside)	18. 11.— 21.12. 95	24. 4. 96	625	985—990 (3 à 4 pCt.Indmadsild).	4,00	3,00	3,50
		Søndre Del af Sundet mellem Seiløen og Papperøen .	10. 11. 95	4. 1. 96	335				3,00
		Langholmsundet (mellem Langholmen og Vesterøen) .	22. 11.—27.11. 95	11. 1. 96	250	810—840	3,00	2,00	2,30
		Kuhaugen, Vesterøens Vestside	23. 11.— 9.12. 95	14. 1. 96	600	855—886 (7 pCt. Indmadsild).			2,50
		Kraakevigen, 1ste Bugt vestenom Kuhaugen		18. 2. 96	1 800	700—880 (13 pCt. Indmadsild).			2,50
		Langs Fastlandet mellem Spoonviken og Fredriksstad.	Svalerødkilen, dens Arm	11. 12. 95	19. 12. 95	10			
Do. nordøstre Hjørne	21. 11. 95		15. 4. 96	3 000	6 pCt. Indmad- sild.			3,50	
Do. nordvestre Do.	19. 11. 95								
Røsnækilen	20.—27. 11. 95		2. 5. 96	10 000	765 (7—20 pCt. Indmadsild).	3,25	3,00	3,10	
Tangekilen	20.—30. 11. 95		7. 5. 96	5 200	8 pCt. Indmad- sild.			3,50	
Skjebergkilen, Horneskilen	22. 11. 95		17. 3. 96	120	700—800			2,50	
Ørneкупа (ved nordre Karlsøs Sydostsides { Nordside . Sydside . })	10. 12. 95		12. 12. 95	385	3 pCt. Indmad- sild.	2,00	1,00	1,07	
Sundet mellem søndre Karlsøs Nordside og Fast- landet		11. 12. 95	350	12 pCt. Do.			2,23		

(Forts.)

Hvor der stængtes.	Naar Noten		Den bergede Notsilds		Priser pr. Maal.		
	sattes.	tømtes.	Mængde (i Maal).	Kvalitet (Antal Sild i Maaltønden).	Høieste.	Laveste.	Gjennem- snitlige.
Langs Fastlandet mellem Sponviken og Fredriksstad:					Kr.	Kr.	Kr.
Sundet mellem Bukholmen og Fastlandet	24. 11.— 7. 12. 95	18. 3. 96	1 450	15 pCt. Indmad- sild.	3,50	3,00	3,25
Askedalen (Kile i Torsneslandet, lige østenom Terneskj.)	9. 12. 95	10. 12. 95	115				2,00
Langviken	6.—13. 12. 95	24. 4. 96	2 600	700—800 (5 pCt. Indmadsild).	3,20	2,00	3,00
Glemminge:							
Bjørnevaukilen (Kragerøens Sydvestside)	7.—20. 12. 95	10. 4. 96	340	2 pCt. Indmad- sild.			3,00
Onsø:							
Slevikkilen, Onsøs Sydvestside	11.—17. 12. 95	25. 1. 96	55	2 pCt. Do.			3,50

Foruden den ved ovennævnte Stæng fangede Sild «trak» man efter Brislingfiskets Ophør med Oktober (ved Jeløen foregik i November et ganske godt Brislingfiske — Pris Kr. 2,00—1,50 pr. 20-Liter) endel almindelig Notsild med Vad ogsaa, — saaledes fangedes der i første Halvpart af November østenom Kirkeøen tilsammen 1 265 Maal à gennemsnitlig Kr. 2,50, i Tiden 31te Oktober til 21de December omkring Fredriksstadlerne, navnlig i Strøget Vesterøen—Kragerøen, tilsammen 3 200 Maal à gennemsnitlig Kr. 2,25 og endelig omkring Begyndelsen af Februar iaar omkring Onsøs Sydpynt og i ytre Dele af Skjælsbusundet tilsammen 450 Maal à gennemsnitlig Kr. 1,00.

Smaalenees Amt . . . . . 42 300 Maal = Kr. 127 740,95.

Omkring Nøtterø og Tjørnø, fjorden, Me-Sanden.	Brotsøens Vestside, ligeoverfor Ormelet	2. 12. 95	9. 12. 95	190	750—800	2,50
	Søndre Aarøs Vestside, ligeoverfor Nøtterøs Sydostside (4 Stæng)	29. 11. 95	11. 12. 95	tils. 900		3,00
	Tokeneskilen, Nøtterø-Bjørnhoveds Vestside — ved vestlige Ende af Vrængen	13.—17. 12. 95	11. 1. 96	640	860	3,00
	Aarøs Sydside ved Lahellefjorden	6. 11. 95	13. 11. 95	10		2,50
	Ornestadviken	13. 11. 95	15. 11. 95	50	720	5,00
	Ornestadholmens Vestside	18. 11. 95	27. 11. 95	275	800	3,00
	Tangebogten, Fjordens Østside	7. 11. 95	13. 12. 95	1 980	660—720	5,00
	Haakeviken, Fjordens Vestside	5. 11. 95	15. 11. 95	850	660—800	5,00
	Svenør, Baadhavnen	20. 11. 95	21. 11. 95	10	750	3,00
	Do. Nordsiden («Nordbogen»)	25. 11. 95	28. 11. 95	30	900	1,00

Derhos fik man i November og December omkring Vallø ved Vad ialt 265 Maal à Kr. 2,50.

Jarlsberg og Larviks Amt . . . . . 5 200 Maal = Kr. 21 067,50

Ialt 47 500 Maal = Kr. 148 808,45

A n m. Bruttofortjenesten pr. Notfisker anslaaes til Kr. 125,00.

Af Foranstaaende og Opsynets Iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende Opgave

Inden	Kvantum (i Maal)				Garnsild		Notsild			
	Smaalenene.		Jarlsberg og Larvik.		Bratsberg.		Nedenæs.		Lister og Mandal.	
3/11			110	1 093,00					300	2 400,00
10/11	50	441,00	1 300	12 163,00					300	2 400,00
17/11	3 350	32 336,00	1 800	16 848,00	15	150,00	10	100,00	325	2 600,00
	400	1 800,00	900	4 050,00						
21/11	12 850	105 668,50	2 690	24 700,50	125	1 360,00	135	1 125,00	350	2 800,00
	2 500	11 375,00	1 000	4 200,00						
1/12	26 350	198 687,25	13 760	101 308,00	300	2 875,00	340	2 938,50	500	3 850,00
	4 500	19 800,00	3 000	12 300,00						
8/12	29 600	221 084,75	16 990	124 460,50	385	3 600,00	400	3 496,00	800	5 950,00
	7 000	28 150,00	4 000	16 400,00						
15/12	35 850	267 134,75	21 640	157 257,00	1 035	8 150,00	675	5 496,00	800	5 950,00
	11 300	42 032,50	4 700	19 567,50						
22/12	39 750	299 951,75	24 440	178 655,50	1 300	9 600,00	1 210	8 671,00	800	5 950,00
	16 800	59 337,50	4 700	19 567,50						
8/5	40 000	302 076,75	25 000	182 849,00	1 400	10 350,00	1 600	10 841,00	2 000	15 975,00
	42 300	127 710,95	5 200	21 067,50						

Gjennemsnitsfortjenesten pr. Døgn for de paa Tilvirkningsetablissementerne Et Røgeri var i Fisketiden under Opførelse i Langesund. Af Guanofabriker, Produkter har nydt livlig Efterspørgsel — vistnok helst fra Frankrige — har vi forsøgt under Østlandsfisket ogsaa, saafremt dette vedvarer. Høie Priser kan neppe Notfisker for en Masse Redskabsslitage.

over Fangstens Størrelse ved hver Uges Slutning og dens Tilgodegjørelse :

Værdi (i Kroner).			Garnsild Notsild.			
Ialt.	Middelpris.	Til Export.			Til Hjemme- forbrug.	
		Saltet.	Røget.	Fersk.		
410	3 493,00	8,52				
1 650	15 004,00	9,09				
5 500	52 034,00	9,46	4 000		500	1 000
1 300	5 850,00	4,50			1 000	300
16 150	135 654,00	8,40	11 000	500	2 500	2 150
3 500	15 575,00	4,45	750	300	2 000	450
41 250	309 658,75	7,51	21 000	1 500	14 000	4 750
7 500	32 100,00	4,28	900	1 000	4 500	1 100
48 175	358 591,25	7,44	24 000	3 000	15 000	6 175
11 000	44 550,00	4,05	1 000	1 750	7 000	1 250
60 000	443 987,75	7,40	30 000	3 500	18 500	8 000
16 000	61 600,00	3,85	1 100	3 400	10 000	1 500
67 500	502 828,25	7,45	36 000	4 000	19 000	8 500
21 500	78 905,00	3,67	2 500	5 000	12 000	2 000
70 000	522 091,75	7,46	37 000	4 000	20 000	9 000
47 500	148 808,45	3,13	5 000	7 500	25 000	10 000

iland arbejdende voxne Folk var Kr. 3,00 à Kr. 4,00.

hvoraf der for Tiden existerer en hel Masse paa Bohuskysten, og hvis endnu ingen; men der er Grund til at tro, at lignende Bedrift vil blive en slig Fabrik byde, men til Gjengjæld sparer de visselig vedkommende

III. Smaafiskeri under og efter omhandlede Sildefiske.

Saalænge Garnfisket efter Storsilden stod paa, befattede man sig kun ubetydeligt med andet Fiske.

Sei var der hele Tiden overalt, — af den ikke ringe Masse, som optoges, og tildels gik til Sverige, skrev endel sig fra Sildelaasene; Prisen derpaa, som gennemsnitlig blev omtrent 10 Øre Stykket, varierede mellem 4 og 20 Øre.

Med Ruser, Bakker og Snører fik man videre endel Torsk, Kolje og Flyndre. Som Exempel paa Resultatet af dette Fiske kan anføres, at der i November fra Tønsbergfjorden sendtes til Kristiania en 200 og til Tønsberg 100 Snes levende Torsk, — i December fik man ligeledes ind til Tønsberg 200 Snes levende Torsk, 20 Snes Flyndre, hvilken sidste — særlig Rødspetten — gennemgaaende var meget liden, og 30 Snes Kolje; Prisen, pr. Snes, var oftest Kr. 6,00 for «Maals» Torsk (mindst 18" lang Torsk), Kr. 3,00 for Kolje og Kr. 1,00 til Kr. 8,00 for Flyndren. Samtidig fangedes en Ubetydelighed af Hvitting, Smaalange, Hummer og Krabbe. Al denne Fisk — med Undtagelse af Hummeren — forbrugtes indenlands og bragte i heldigste Fald Fiskeren en Dagløn paa indtil Kr. 3,00.

Fremdeles dræbtes under Sildefisket — i Nærheden af Søsterne — en Finhval, som den 22de November bragtes iland i Sandefjord.

Efter Garnsildefiskets Ophør var der mindre Sei at formærke; men af Torsk, Kolje, Lange og Flyndre var der langs vor Sydkyst idetheletaget saa meget som ikke paa lang Tid, saa der paa de fleste Steder var bedre Kjøb paa Fisk end i de nærmest foregaaende 15—16 Aar, — i Larvik var man til en Afvexling formelig oversvømmet af Fisk, og meget sendtes derfor andetstedshen.

De før mindre paaagtede Rokker og Skater var ivinter Gjenstand for ganske livlig Efterspørgsel fra Frankrige, England og Belgien; udenfor Larvik—Lyngør fangedes fremover Vaaren ikke saa ubetydeligt heller, og Fiskerne, som efterhaanden maatte henvende sig til Vaarsildedistriktet efter Agn, fik Kr. 0,50 til Kr. 2,00 pr. Stykke.

«Fastelavnssilden» — den Smaasild, som særlig i Fastetiden forekommer — var der ogsaa ivinter endel af; men paa Grund af de daarlige Conjunkturer brydde man sig lidet om den.

Veiret.

Af de ved Færder Fyr anstillede og egne meteorologiske Iagttagelser hidsættes Følgende:

I sidste Halvpart af Oktober overgik Vinden ingensinde «frisk Kuling»; heller ikke havde man værre Sjøgang end «nogen Sjø». Luftens Tem-

peratur i samme Tidsrum varierede mellem + 11°,2 (C) og ÷ 2°,0, og Middelttemperaturen blev: Kl. 8 om Morgenen + 3°,09, Kl. 2 om Eftermiddagen + 4°,35 og Kl. 8 om Aftenen + 4°,12.

I November gik Vindens Styrke kun undtagelsesvis op til «Storm», sjelden endog over «frisk Kuling», og den haardeste Sjøgang var «hul Dønning». Luftens Temperatur varierede mellem + 11°,2 og ÷ 1°,7, og Middelttemperaturen blev: Kl. 8 om Morgenen + 3°,65, Kl. 2 om Eftermiddagen + 4°,32 og Kl. 8 om Aftenen + 4°,28.

I December var ogsaa «Storm» sjelden, og man var neppe da heller udsat for mer Sjø end «hul Dønning»; den 5te, 6te og 7de, mens Vandstanden var overordentlig hoi, iagttoges en sjelden lav Barometerstand (denne var Kl. 8 om Aftenen den 5te kun 715,4^{mm}). Luftens Temperatur varierede mellem + 6°,5 og ÷ 8°,1, og Middelttemperaturen blev: Kl. 8 om Morgenen + 0°,46, Kl. 2 om Eftermiddagen + 0°,53 og Kl. 8 om Aftenen + 0°,39.

I Januar havde man ikke voldsommere Vind end «stærk Kuling», og største Sjøgang var «megen Dønning». Luftens Temperatur varierede mellem + 9°,2 og ÷ 5°,6, og Middelttemperaturen blev: Kl. 8 om Morgenen + 0°,50, Kl. 2 om Eftermiddagen + 1°,2 og Kl. 8 om Aftenen + 0°,97.

Deltagelsen i Fisket

var temmelig nær den samme som Vinteren iforveien, kun en Smule færre Garnfiskere, men til Gjengjæld saameget flere Notfiskere, — omkring 8 000 Mennesker ialt. Af svenske Fiskere var der nok flere i Virksomhed omkring Hvaler end dem, som allerede har Hjemstavnsret hos os; det skal oftere gaa saa for sig, at en eller anden norsk Fisker i Navnet forestaar Bruget, der eies og forøvrigt betjenes af svenske Fiskere.

Under Fisket omkom desværre Natten til 16de November 3 Mand udenfor Fredrikstad — 2 i Østerelven og 1 ved Torgauten. Et par saadanne Ulykker til havde nær fundet Sted — ved Akerøen den 15de og ved Søsterne den 22de November; de Folk, fra Nøtterø, som i sidstnævnte Tilfælde bergede Vedkommende, mistede derved 7 Garn med Tilbehør, hvis Værdi de opgav til Kr. 250,00.

Sundhedstilstanden var idetheletaget tilfredsstillende; det var forsaavidt heldigt, at der ikke i Tønsbergfjorden blev noget Sildefiske af, som man paa Tjøme — i December — hjemsøgte af Difterit. En af Vestlænderne fik under Fisket Nervefeber og behandledes herfor i Larvik; dette og lignende Tilfælde i Aarenes Løb har — særlig hos Vestlænderne — vakt Ønske om samme Foranstaltninger for Sygdomstilfælde under dette Fiske som under Vaarsildetfisket.

Der mistedes Redskaber for ialt antagelig Kr. 5 000,00 à Kr. 6 000,00. Mange havde efterkommet den før Fisket udstedte Opfordring om til Holdgods for Sættegarnene at anvende Ankre eller Drægge af Jern og af forsvarelige Dimensioner (jfr. Indberetningen om foregaaende Fiske); men flere holdt fremdeles paa med det gamle, slette Stel, som i disse strømhaarde Trakter i altfor høi Grad foranledigede det nævnte Tab, — disse sidste vilde spare baade sig selv og andre for Ubehageligheder ved øieblikkelig at lægge Stenene og Trækrabberne paa Hylden. De Kollisioner, som gjentagende fandt Sted mellem Garn og almindelige Fartøier, kunde med tilbørlig Forsigtighed og Hensynsfuldhed fra begge Sider godt været undgaaede; vedkommende Fartøier vilde gjøre baade sig selv og Fiskeren en Tjeneste ved ikke uden videre at luske af i saadanne Tilfælde. I omhandlede Redskabstab er ikke medtaget et mindre Dampskib, som — underveis til Fiskeværene — rendtes isænk af et større Dampskib strax udenfor Drøbak.

Opsynet

og Efterretningsvæsenet var idetheletaget ordnet som Vinteren iforveien, og Udgifterne dermed skulde ialt have udgjort Kr. 5 798,55.

Paa Opsynets Foranledning forelagdes ialt 8 Mulkter for Overtrædelse af Bestemmelsen i § 14 i Loven af 26de Juni 1893 (om Helligdagsfiske) — 4 for Hvaler (Idde og Marker Fogderi) paa Kr. 20,00 hver og 4 for Sandefjordens Vedkommende (Larvik Fogderi) paa Kr. 10,00 hver. De mange Tvistigheder, som forefaldt, bilagdes — de fleste ialfald — ved Forligsmægling.

Gjensidige Meddelelser om Fiskets Gang expederedes ugentlig mellem Fiskeriintendenten for Göteborgs och Bohus län og vedkommende norske Fiskeriinspektør.

Om Vaarsildefisket 1896.

I. Garnfisket.

Allerede nogle Dage før Julen indfandt Blandsilden sig — helst langs den ytre Del af Søndre-Bergenhus Amts Skjærgaard, og Hvalen havde man seet i omtrent 1 Maaned udenfor Utsire, før Vaarsilden endnu var rigtig under Land.

Selve Vaarsildefisket begyndte saa smaat strax over Nytaar og varede til i Begyndelsen af April (Paasken).

De rige Sildefiskerier baade langs vort eget Lands Nordvestkyst og andetsteds ifjor Sommer og Høst gjorde, at *der overalt i Vaarsild-Distriktet kun blev optaget en Del af hvad, man kunde faaet.*

I Stavanger Amt

fangedes den første Vaarsild *udenfor Sogndal-Egerøen*, hvor nogle enkelte Baade i Dagene 4de—8de Januar fik ialt 50 Maal = Kr. 280,00 i Aater; mer blev der ikke af søndenfor Jæderens Rev.

Mellem Lille-Feistenen og Kviting sø fiskedes, forsaavidt Veiret ikke var til Hinder, ganske godt i Tiden fra og med 11te Januar til og med 22de Februar. Efter den første Fangst, i Aate 2 Mil sydvestenom Kviting sø den 11te Januar, gjorde Kuling eller Sjø det rent umuligt i vel 8 Dage; Veiret gjorde Afbræk nok senere ogsaa, men idetheletaget foregik der fra og med 23de Januar til og med 7de Februar rigt Sættegarnfiske (helst Bundsæt i 25 à 30 Favnes Dybde) omkring Imsa—Rødholmerne—Huggene (ca. 3 Kvartmil søndenom Kviting sø). Imidlertid havde man den 7de og 8de Februar merket Silden ogsaa søndenom Haastensfjorden; og efterat det den 12te var slut oppe under Kviting sø, fortsatte endel mellem Kjør og Grønningen, hvor Fisket varede til og med 22de Februar. I disse 6 Uger fangedes i dette Strøg ialt 14 600 Maal = Kr. 32 524,90; der deltog ingensinde over 200 Baade — oftere langt færre.

Omkring Utsire og Urter var Garnfisket høist ubetydeligt — her som andetsteds mer af Mangel paa Fiskere end paa Sild. 14de og 24de Januar samt 5te Februar fangedes nogle Smaaklatter i Aater rundt Utsire, det samme var 25de Januar og 6te Februar Tilfælde strax vestenom Urter,

— og i Tiden 5te—20de Februar fik de faa Baade, som prøvede, lidt paa Natsæt ved begge Vær; ialt blev her paa denne Maade ikke optaget over 350 Maal Sild (Utsire 170 og Urter 180) = Kr. 1 571,50.

Omkring Karmøens Ytreside, Fæøen og Røvær foregik Vaarsildfisket i Februar, naar undtages, at der allerede 20de Januar fangedes endel i en Aate $\frac{3}{4}$ Mil vestenom Jarstenen. Den 1ste Februar fik en Baad etpar Maal i en Aate strax vestenom Broka (Røvær), ligesaa den 2den ved Fæøens Vestside, den 3die faldt lidt Aatefiske omkring Skaareholmerne, og den 7de gjordes der paa samme Maade god Fangst strax udenom Salvøen. Den 11te Februar begyndte man at «sætte» Garn og fiskede saa idetheletaget meget godt til og med den 22de — helst paa Strækningerne Gjeitungerne—Jarstenen (omkring Karmøens Sydvestpynt), omkring Indløbet til Veavaagen og ved Fæøen og Røvær, paa hvilke samtlige Steder «staurgaaede» Garn ikke var nogen Sjeldenhed. I den sidste Uge af Maaneden var det smaat udepaa, — det meste fangedes da lige inde ved Osnesgavlen, og det saa ud til, at der kunde blevet noget af under Fastlandet langs Sletten ogsaa; men Uveir og det vanskelige i at blive af med Silden gjorde, at Fisket hermed sluttede i dette Amt. I omhandlede Strøg fangedes ialt 30 000 (Karmøens Sydvestpynt 7 500, dens Vestside 5 750, dens Nordvestside 250, Fæøen 6 000 og Røvær 10 500) Maal Garnsild = Kr. 65 184,25; omkring 20de Februar, da Deltagelsen var størst, var paa det uærmeste 1 000 Garnbaade i Virksomhed.

I Søndre-Bergenhus Amt

fandt i Tiden 20de December—18de Januar i Vinter først et lidet Garnfiske Sted paa hele Strækningen Øklandsvaagen—Fedje, hvorunder der ialt optoges omtrent 1 600 Maal Sild — helst paa Sættegarn, mindre i Aater, navnlig fordi Taage eller Snetykke saa ofte gjemte disse; ligesom Notsilden paa samme Tid bestod denne Garnsild i Slutningen af December og Begyndelsen af Januar for den overveiende Dels Vedkommende af Tomsild, men denne aftog efterhaanden, saa der midt i Januar saagodt-som udelukkende fangedes Vaarsild. 21de Januar fik nogle faa Farkoster i en Aate foran Mundingen af Selbjørnsfjorden ialt 100 Maal. Senere saaes fra Tid til anden endel Aater udenfor Stolmen—Store-Kalsøen, men deraf fik man intet. Fra midt i Februar viste Hval og Fugl sig ogsaa udenfor Espevær—Brandasund, den 18de begyndte man med op til 2 Maal paa Natsæt omkring sidstnævnte Sted og vedblev saa at fiske lidt her i eu Uges Tid; den 20de, 21de og 22de Februar fik man ogsaa ved Stolmens Nordside, Hevrøen, Slotterøen og Fugløen lidt paa Natsæt. 26de og 27de Februar havde man god Natsætfornemmelse ved Sør- og Nord-Øerne, udenfor Espevær; heromkring kulminerede Fisket den 6te Marts, da 75 Baade trak 5—12 Maal paa Natsæt ved Nordøerne. I Dagene 27de Februar—7de Marts faldt der ogsaa lidt Garnfiske for Strækningen

Nøklingsvaagen—Hisken, bedst 28de Februar, da man omkring Hiskehove fik op til 20 Maal pr. Baad. Senere havdes kun svage Fornemmelser hist og her, indtil man den 16de Marts atter fik noget mer end almindeligt paa Agnsildegarnene udenfor Glesvær, og her vedblev man saa at fiske lidt til Paaskehelgen; en Del saavel af denne Sild som den, der samtidig fangedes nordenfor — ligetil Hennø — var forøvrigt «Gaadtsild» med temmelig fast Rogn og Melke, af hvilken Fiskerne helst ønsker blot en kort Visit under Land, idet det modsatte betragtes som et Forbud om lidet Sommersild.

Der opfiskedes i dette Amt i det hele 7 500 Maal Garnsild = Kr. 13 744,50.

I Nordre-Bergenhus Amt

begyndte «Udsigterne» omkring 10de Februar; Hval og Fugl saaes nu en Tidlang daglig omtrent for Bremangerhavet. Den første Vaarsild, der tildels havde gydt allerede, fangedes udenfor Kløvningen den 15de Februar. I Ugen 17de—22de var det «Landligge» for de Fleste, — kun Faa lykkedes det at faa op lidt omkring Kløvningen og Mundingen af Bremangerpollen. 28de Februar viste Hvalen sig udenfor Batalden—Aralden ogsaa, og samme Dag fik man ved Gaasøen (ved Frøiens Sydpynt) op til 3 Maal paa Natsæt.

Hovedfisket heroppe foregik i den første Del af Marts; i Ugen 2den —7de var Fangsten omkring Frøiens Sydpynt nærmest rig, og det samme var Tilfældet omkring Sverslignerne—Kvitingerne ($\frac{1}{2}$ Mil nordenom Kinn) i Dagene 5te—10de Marts. Idet saa Fisket brat ophørte her, stod en Masse Sild lige foran Sildegabet, og 13de og 14de Marts fik Befolkningen paa Vaagsøens nordre Del pene Slumper ved denne Øs Nordside baade paa Nat- og Dagsæt; samtidig havdes god Fornemmelse her og der omkring — helst langs Nordsiden af — Statlandet ogsaa. Efter Søndag 15de Marts var imidlertid Tyngden, til almindelig Forbauselse, borte igjen, og Resten af Fisket i dette Distrikt blev høist ujevnt — snart en Dot ved Vaagsøens Vestside, saa noget i Faafjorden, dernæst en «Straale» omkring Kinn igjen og endelig lidt ved forskellige Steder omkring Sildegabet.

Med Paaskehelgens Indtrædelse, i Begyndelsen af April, fandt Fisket sin naturlige, endelige Afslutning.

Ialt optoges i dette Amt 10 000 Maal Garnsild = Kr. 20 415,00.

Af den samlede Garnsildmængde, 62 500 Maal, fangedes ialt kun 4 000 Maal — 3 300 i Stavanger Amt og 700 i Søndre-Bergenhus — i Aater. Sildens Kvalitet var den for de senere Aar sedvanlige.

Prisen varierede mellem Kr. 7,00 og Kr. 1,00 pr. Maal (jfr. nedenstaaende Tabel med Opgave over Fangstens Størrelse ved hver Uges Slutning og dens Tilgodegjørelse.)

II. Notfisket.

Hvor der stængtes.	Naar Noten		Den bergede Notsilds		Priser pr. Maal.			
	sattes.	tømtes.	Mængde (i Maal).	Kvalitet (Antal Sild i Maaltønden).	Høieste.	Laveste.	Gjennem- snitlige.	
					Kr.	Kr.	Kr.	
Omkring Indløbet til Vævaagen.	Kvittingerne	15. 2. 96	15. 2. 96	90	650		2,00	
	Kvalevaagen		20. 3. 96	800	550—750		3,00	
	Straks nordenom Do.		19. 3. 96	2 650	670—690	3,00	1,25	2,30
	Kvalevaagen	16. 2. 96	20. 3. 96	800	660—690	3,00	1,50	2,40
	Vikene {	søndre	17. 2. 96	11. 3. 96	1 350	660—690		3,30
		nordre		19. 2. 96	60	670		1,90
	Kavholmen, Sydsiden	18. 2. 96	20. 3. 96	1 350	650—670	3,50	2,00	3,00
	Salvøen, Nordsiden	» » »	» » »	200	630—690	»	»	»
	Dyrholmen, Nordsiden	» » »	» » »	100	670—700	4,00	1,50	2,50
	Selavigen	20. 2. 96	20. 3. 96	500	700—780	4,50	3,50	4,20
	Fæøtangen (Værets sydligste Holme)	6. 2. 96	6. 2. 96	70	550			4,50
	Sauøen, Nordpynten	13. 2. 96	5. 3. 96	1 150	600	3,00	0,85	1,75
	Mellem nordre Kokeholmen og selve Fæøen	» » »	22. 2. 96	620	»	»	1,00	»
Lamholmen, Nordostsiden	14. 2. 96	19. 3. 96	2 600	»	»	»	»	
Sauøen, Østsiden	» » »	7. 3. 96	1 060	652	»	»	»	
Straks nordenom Fæøens vestre Havn	» » »	26. 2. 96	1 100	625	»	»	»	

Søndre Vaarsildstrukt.

Fæøen.	Reholmsundet	> > >	14. 2. 96	25	600	>	>	2,00
	Reholmbugten	> > >	22. 2. 96	725	>	>	>	
	Kvernviksholmernes Sydpynt	> > >	27. 2. 96	1 800	>	>	>	
	Kvernviksholmernes Nordpynt	> > >	29. 2. 96	1 660	>	>	>	
	Dammen (selve Fæøens Nordvestpynt)	> > >	14. 3. 96	2 400	>	>	>	
	Do.	> > >	15. 2. 96	680	>	>	2,50	
	Fæøtangen, Østsiden	15. 2. 96	> > >	280	>		>	
	Mellem Seleningen og Sauøen	17. 2. 96	28. 2. 96	230	>	2,50	1,50	2,00
	Sørøen, Vestsiden	20. 2. 96	5. 3. 96	950	>	>	0,90	1,75
	Drevsundholmen, Sydsiden	22. 2. 96	26. 2. 96	150	>			2,25
Utsire.	Nordvikvaagen	24. 1. 96	27. 1. 96	290	720			5,00
	Do.	5.—6. 2. 96	26. 2. 96	1 800	560	3,00	1,10	2,10
	Østmarken, ved Molskjærene	5. 2. 96	26. 2. 96	2 390	600	3,20	2,00	2,55
	Do. , ved Lakseklubben	7. 2. 96	10. 2. 96	1 300	>	3,05	2,30	>
	Tuavaagen	17. 2. 96	8. 4. 96	175	710	3,00	0,80	2,05
	Do.	18. 2. 96	18. 2. 96	25	725			0,50
	Seiaklova, Værets Nordvestside	14. 2. 96	14. 2. 96	110	480			2,35
	Nipsholmen	14. 2. 96	17. 2. 96	820	650	3,00	2,50	2,90
	Bjørkevær	15. 2. 96	15. 2. 96	30	700			1,33
	Bryggelandsholmerne	17. 2. 96	17. 2. 96	250	500	2,50	1,70	2,00
Røvær.	Stangelandsvaagen, Ulvøens Nordvestside	> > >	28. 2. 96	1 080	620	2,00	1,50	1,75
	Ulvøvaagen, Ulvøens Sydostside	> > >	18. 2. 96	500	>	2,00	1,50	1,80
	Gitterøen, Østsiden	> > >		800	650	2,20	1,00	1,80
	Kraakevaagen	21. 2. 96	10. 3. 96	3 250	600—680	2,25	1,25	1,75
	Garnviken, Værets Nordvestside	22. 2. 96	22. 2. 96	30	>			1,00
Ravnarild, Værets Vestpynt	> > >	28. 2. 96	750	610			1,25	

Stavanger Amt . . . . . 37 000 Maal = Kr. 81 121,25

(Forts.)

Hvor der stængtes.		Naar Noten		Den bergede Notsilds		Priser pr. Maal.				
		sattes.	tømtes.	Mængde (i Maal).	Kvalitet (Antal Sild i Maaltønden).	Høieste.	Laveste.	Gjennem- snitlige.		
						Kr.	Kr.	Kr.		
Søndre Vaarsild	Espø- vær.	{ Lyngstille } Nordøerne	5. 3. 96	5. 3. 96	270	660			1,25	
		{ Hesperøen }	6. 3. 96	9. 3. 96	1 100	650	1,75	1,25	1,50	
	Langs Yrteside.	Langs Bømmeløens	Nøklingsvaagen	2. 3. 96	11. 3. 96	1 310	690—750	2,25	1,00	1,70
			Nøklingsholmerne	> > >	6. 3. 96	230	680	1,50	1,00	1,25
		Omkring Hisken	24.—25. 3. 96	9. 4. 96	500					1,50
		{ Gjeidungen, Rogøerne, Godøen, Ølversøen } { Gisøen og Seløen (ialt 10 Stæng) }	17.12. 95—6.1. 96	inden Februar 1896.	3 260	1/3 af Silden var Indmadsild, Resten Tomsild.	3,00	1,50	2,00	
		Omkring Brandasund	18.—19. 2. 96	27. 2. 96	1 000	600			2,00	
		Austevold.	Møgster, Vestsiden	19. 12. 95	29. 2. 96	500	1/3 af Silden var Indmadsild, Resten Tomsild.	2,00	1,00	1,30
			Do. Do.	20. 12. 95	30. 2. 96	450				
			Do. Do.	> > >	16. 2. 96	200				
		Langs	Horge, Nordvestsiden	19. 12. 95	19. 2. 96	450				
			Glesvær	23.—25. 3. 96	25. 3.— 18. 4. 96	605	800			1,50

Distrikt.	Store Søbrus Yreside.	Goltesundet	20. 12. 95	4. 2. 96	225	$\frac{1}{3}$ af Silden var Indmadsild, Resten Tomsild.			1,50	
		Do.	24. 3. 96	11. 4. 96	220	800				
		Tellevaagen	21. 12. 95	27. 1. 96	170	$\frac{1}{3}$ af Silden var Indmadsild, Resten Tomsild.			1,50	
		Algerøen, Sandørerne, Landerød, Store Turø, Osundet og Skogsøen	17.—28. 12. 95	inden 15. 2. 96	4 020	$\frac{1}{3}$ af Silden var Indmadsild, Resten Tomsild.	3,00	1,00	2,00	
	Fedje.	Bruvaagen, Fedjes Vestside	24. 12. 95	13. 2. 96	750	720—740			1,00	
		Sildevaagen, Do. Østside	31. 12. 95	3. 1. 96	80	»			2,00	
		Do. Do. Do.	> » >	2. 2. 96	20	»			1,50	
	Søndre Bergenhus					15 360 Maal = Kr.	26 662,00			
	Nordre Vaar- sildistrikt.	Gåsøen, Bremanger	2. 3. 96	7. 3. 96	140	500			2,25	
		Nordre Bergenhus					140 Maal = Kr.	315,00		

Ialt 52 500 Maal = Kr. 108 098,25

A n m. Ogsaa om Laasesilden gjælder, at meget mere kunde været fanget, om man havde haft nogen Udsigt til Fortjeneste derpaa; men da saa desværre ikke var Tilfælde, tog man det rolig, selv naar større Laase sprængtes (en Flerhed af Stæng, hvoraf intet bergedes, er ikke nævnte i denne Tabel). Som man af Tabellen ser, gik det smaat med at faa Silden op, og dette gik blandt andet udover Sildens Kvalitet naturligtvis.

Af Foranstaaende og Opsynets Iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende Opgave over Fangstens Størrelse ved hver Uges Slutning og dens Tilgodegjørelse:

Inden	Kvantum i Maal				Garnsild Notsild		Værdi (i Kroner).			Garnsild Notsild			
	Stavanger.		Søndre- Bergenhus.		Nordre- Bergenhus.		Tilsammen i hele Distriktet.		I Gjennem- snit pr. Maal.	Saltet	Røget	Fersk *) exporteret.	Til Hjemme- forbrug *).
										til Export.			
2/2	2 200	9 682,40	1 700	4 700,00			3 900	14 382,40	3,89	1 500	1 500	50	850
	290	1 450,00	8 500	15 500,00			8 790	16 950,00	1,98	790	1 000	2 750	4 250
9/2	14 000	35 060,40	1 700	4 700,00			15 700	39 760,40	2,53	9 000	3 000	50	3 650
	1 000	2 400,00	9 000	16 500,00			10 000	18 900,00	1,89	1 000	1 500	3 000	4 500
16/2	19 265	47 407,90	1 700	4 700,00	35	105,00	21 000	52 212,90	2,49	11 000	4 000	50	5 950
	5 500	12 900,00	9 600	17 750,00			15 100	30 650,00	2,03	1 100	2 000	7 000	5 000
23/2	44 500	98 560,65	3 070	7 423,00	930	1 925,00	48 500	107 908,65	2,22	34 500	4 875	100	9 025
	13 500	28 000,00	10 500	19 400,00			24 000	47 400,00	1,98	1 500	2 375	13 000	7 125
1/3	45 000	99 560,65	4 270	8 983,00	1 230	2 525,00	50 500	111 068,65	2,20	36 100	5 000	225	9 175
	21 000	39 000,00	11 125	20 400,00			32 125	59 400,00	1,85	2 000	2 500	18 275	9 350
8/3	45 000	99 560,65	6 750	12 703,00	7 250	13 775,00	59 000	126 038,65	2,14	39 600	5 500	725	13 175
	25 000	55 000,00	13 000	23 124,50	140	315,00	38 140	78 439,50	2,06	2 365	2 500	23 275	10 000
15/3	45 000	99 560,65	6 750	12 703,00	8 750	17 315,00	60 500	129 578,65	2,14	39 600	5 500	1 725	13 675
	35 000	76 075,00	14 035	24 674,50	140	315,00	49 175	101 064,50	2,06	2 400	2 500	33 275	11 000

22/3	45 000	99 560,65	7 150	13 300,00	9 000	17 815,00	61 150	130 675,65	2,14	39 600	5 500	2 500	14 000
	36 950	81 071,25	14 035	24 674,50	140	315,00	51 125	106 060,75	2,07	2 465	2 500	33 960	12 200
29/3	45 000	99 560,65	7 500	13 744,50	10 000	20 415,00	62 500	133 720,15	2,14	39 600	5 500	2 400	15 000
	36 975	81 096,25	14 465	25 319,50	140	315,00	51 580	106 730,75	2,07	2 500	2 500	34 080	12 500
19/4 (ialt)	45 000	99 560,65	7 500	13 744,50	10 000	20 415,00	62 500	133 720,15	2,14	39 600	5 500	2 400	15 000
	37 000	81 121,25	15 360	26 662,00	140	315,00	52 500	108 098,25	2,06	2 500	2 500	35 000	12 500

*) Herunder er medregnet Halvparten af de omtrent 600 Maal Sild, der ivinter nedlagdes hermetisk; endel af den saaledes behandlede Sild, som ikke spistes hjemme, benyttes til Skibsproviant. Paa lignende Maade er den Del af den i Søndre-Bergenhus ivinter først fangede Tomsild, der tilgodegjordes af den kemiske Fabrik i Florvaag pr. Bergen, fordelt.

Som Priserne stillede sig ivinter kunde næsten hvorsomhelst i vort Land stor, saltet Vaarsild været at faa efter 2 Øre Stykket; hvor og naar faar man vel billigere Kost?

Torskefisket

mislykkedes idetheletaget i Aar ogsaa; der var for det første lidet Fisk under Kysten, imidlertid gaves ogsaa det utrygge Veir hele Tiden — og visselig med Rette — adskillig Del i Skylden for, at ikke Resultatet blev bedre. Noget bedre end ifjor var det dog, men hertil skulde der jo ikke meget.

Med Garn fangede man Mesteparten; Krogen vilde Fiskene nødig tage paa iaar, — Fiskene var iaar gennemgaaende meget bedre end den, man fik ifjor for Exempel, og derfor var den vel nu mer «fulbidt»; til Agn brugtes saagodtsom udelukkende Vaarsild i søndre Distrikt, hvorfor betaltes Kr. 1,50 til Kr. 3,00 pr. Stamp, i nordre Distrikt derhos Brisling.

Nogen Redskabsfløitning fandt ikke Sted; i den med det urolige Veir iaar somoftest meget stærke Strøm fandt man dette for resikabelt.

Da den meste Fisk fangedes saa sent, blev Rognmængden dennegang uforholdsmæssig ringe.

Det er desværre smaat for mange efter disse magre Torskeaar; dog lever man ligefuldt i det Haab, at Fiskene vil komme igjen, saa man faar fuld Anvendelse for alt det i det sidste Aar anskaffede Udstyr.

Om Fisket paa de forskjellige Strækninger bemærkes følgende:

1. Stavanger Amt.

Langs Jæderens Rev—Tananger drev henved 150 Baade — de fleste fra Hellestø, Vigdel og Ølbør — Torskefiske i Marts Maaned; enkelte fortsatte dermed efter Paasken ogsaa — til henimod Midten af April. I Førstningen stod Redskaberne oftere flere Døgn ad Gangen i Sjøen, og Fangsten blev idetheletaget ujevn; Udbyttet pr. Baad varierede mellem Kr. 50,00 og Kr. 200,00 (Prisen var Kr. 0,65 à Kr. 0,80 pr. 6 kg. — for Fiskene leveret i Stavanger).

Udenom Karmøen, mellem Gjeitungerne i Syd og Kvalevaagen i Nord, fornammes Fiskene paa Garn i Dagene 12te til 19de Februar; efterat saa Veiret omtrent totalt havde hindret Forsøg til 2den Marts, tog man fat igjen, — men nærmest kun i den sidste Uge af Marts og udenfor Øens Sydvestpynt var Fisket egentlig nævneværdigt (15 Garnbaade fra Sandve fik saaledes tilsammen 15 000 Torsk i Vinter).

Omkring Utsire, Urter, Fæøen og Røvær, var Fisket hele Tiden yderst magert.

Ialt fangedes der i Stavanger Amt i Vinteren 110 000 Vaartorsk, hvoraf man erholdt 175 Hektoliter Lever og 100 Hektoliter Rogn. For Fiskene rund varierede Prisen mellem 25 og 40 og ansættes Gjennemsnitsprisen til 32 Øre; endel Lever betaltes med Kr. 18,00 og Rogn — fersk — med Kr. 19,00 Hektoliteren.

2. I Søndre Bergenhus

fik man under Sildestængningen omkring Aarsskiftet endel Sildetorsk, som saltet solgtes for Kr. 2,00 pr. 18 Kilogram (= gjennemsnitlig 10 Fisk) til Hjemmeforbrug.

I Slutningen af Januar formærkedes lidt Skrei i de fleste «Hamre» udenfor Hisken—Fedje; udenfor Fedje traf det sig gjentagende saa, at man i Sildeaaer fik forholdsvis meget Torsk i et Øieblik, mens man under Land nærmest intet udrettede, — man mente derfor, at Fisken fortrinsvis vilde danse omkring saaledes, og speidede følgelig altid med dobbelt Iver efter disse Aater. I gamle Dage, sagde man, kom Fisken først omkring «Péter Stol» (22de Februar) og man ventede noksaa taalmodig til da og længere endda — men forgjæves; i de sidste Dage af Marts fik man imidlertid lidt mer end tidligere her ogsaa, helst omkring Hisken og Glesvær.

Ialt fangedes i dette Amt 52 500 Fisk, hvoraf man fik 90 Hektoliter Lever og 40 Hektoliter Rogn. Fiskeprisen varierede mellem 20 og 35 Øre, Gjennemsnittsprisen blev paa det nærmeste 27,5 Øre.

3. I Nordre Bergenhus,

hvor der før Julen allerede forekom adskillig Torsk under Land, havde man det bedste Haab til Vaarfisket; men det skulde ikke gaa efter Ønske her heller.

Februar Maaned havde kun Uveir og Fornemmelser at byde paa, — disse bedredes dog med hvert. I Begyndelsen af Marts tog Fisket sig fremdeles op, og i Dagene 5te til 7de Marts — især den sidste Dag — var Fangsten endog meget tilfredsstillende paa den omkring 50 Favne dybe Del af Flakket udenom Bremangerøen—Vaagsøen («Dombegrunden»); Herligheden var imidlertid hermed forbi indtil videre. I Dagene 8de til 12te tvang Storm Folk til at holde sig i hver sin Krog, og senere fortsattes alt i den gamle Gjænge igjen, med mer eller mindre gode Fornemmelser bare; man turde ikke stole paa Veiret og satte ofte Redskaberne blot der, hvor man var nogenlunde sikker paa at skulle faa dem igjen, — ikke paa de mer udsatte Steder, hvor Sandsynligheden talte for, at bedst Fangst kunde opnaaes. Da Veiret endelig sidst i Marts bedagede sig, gjorde man daglig nogenlunde Fangst — op til 200 Fisk pr. Baad; Hjemmefolk holdt paa en Stund efter Paasken ogsaa, og Nogle fik nordenom Vaagsøen og udenom Stat mere paa blot et Par Dage da, end under hele Fisket tidligere.

En Del af den i dette Distrikt fangede Fisk var rigtig pen og skulde ligne den for sit Udseende saa roste Fisk, som fangedes her i 70-Aarene; som færdig Klipfisk antages den gjennemsnitlig at ville veie et Kilogram Stykket.

Søndenfor Kinn fangedes der intet at snakke om; for Strækningen Kinn—Stat fik man ialt 237 500 Fisk, hvoraf 325 Hektoliter Lever og 200 Hektoliter Rogn. Fiskeprisen begyndte med 25 og sluttede med 38 Øre, — Gjennemsnitsprisen ansloges til 33 Øre; for Lever betaltes Kr. 20,00 à Kr. 30,00, for god Rogn Kr. 18,00 og for ringere Do. Kr. 9,00 pr. Hektoliter.

Af de i disse 3 Amter saaledes fangede 300 000 Fisk saltedes omtrent 260 000 til Klipfisk; Resten fortæredes paa Fiskeværerne eller sendtes fersk til Byerne.

Ligesom tidligere er i dette Kvantum ikke medtaget den Torsk, som under Vaarfisket fangedes paa «Smaagarn» her og der. I Bremangerpollen, indenfor Nesje, for Exempel fik man saaledes iaar i Maanederne Januar—April omtrent 10 000 Fisk à gjennemsnitlig 25 Øre Stykket samt en 7 000 Kilogram Smaatorsk, hvilken sidste kjøbtes levende efter 9 Øre Kilogrammet — ombord i 3 Brøndfartøier, som gik til Bergen med den; da dette Fiske iaar i den nævnte Pol var mindre end ifjor og derhos meget ujevnt dennegang, har Vedkommende blandt andet andraget om, at Arbeidstiden paa Sjøen om Vaaren for Smaafiskerne for Fremtiden maa blive den samme, som for de med det egentlige Vaartorskefiske beskjæftigede, — og indvilges forhaabentlig dette Andragende.

Endvidere fangedes der i dette Tidsrum — som sædvanligt — endel Sei, Brosme, Lange og Kveite i Vaarsilddistriktet. Af Lange og Brosme er der ogsaa senere — til frempaa Sommeren — fanget adskilligt paa Line, helst i Strøget omkring Glesvær.

Tilvirkningsetablissementer.

Trankogerier findes nu nogethværtsteds fra og med Karmøen og nordover. For endel Medicintran, som fra disse sendtes til Bergen i Vinter, obtineredes indtil Kr. 134,00 Tønden; Torskeleverens Fedtholdighed var iaar gjerne 30 pCt.

En Guanofabrik er ogsaa nylig oprettet ved Sevlandsviken, Karmøens Vestside; Hensigten med denne er at tilgodegjøre Sildeaffald og Hoveder og Rygger af Torsk. Men da iaar som ifjor Torskeaffaldet var høist ubetydeligt (Fabrikken fik kun 20 000 Hoveder og Rygger, efter Kr. 8,00 pr. Tusind) og lidet Arbeide forskaffede, gav den sig i Kast med 13 iaar fangede Hvalskrotter, som betaltes med Kr. 40,00 Stykket, og hvoraf den frembragte omtrent 40 Tønder Tran à Kr. 44,00 og 50 Tons Guano à Kr. 100,00; for 100 Kilo Torskeguano erholdtes omkring Kr. 14,00. Disse Produkter afhændedes helst i Stavanger og Sandnæs.

Med Vaartorsken fulgte iaar som tidligere en hel Del Sei efter Silden — hvormeget Sei der fangedes, kan jeg desværre ikke angive; Seien solgtes til Hjemmeforbrug for 8 à 15 Øre Stykket.

Endvidere fangedes der, som vanligt, endel Kveite — navnlig paa Sirefjorden og udenfor Sotra—Fødje, samt paa Høiderne af Nordfjord; endel af denne og Størsteparten af den Hyse, som fangedes udenfor Jæderen, opkøbtes af Preserving-Compagnierne i Stavanger og betaltes paa Værene med henholdsvis omkring 35 og 15 Øre pr. Kilogram, adskillig Hyse, som fangedes nordenfor, samt Kveite sendtes i Is til England, lidt Hyse røgdes ogsaa.

Det fortjener at noteres, at enkelte af de Baade — med kun 2 à 3 Mands Besætning, der — som nævnt — laa efter Hysen udenfor Jæderen i Vinter, drev det op til Kr. 50,00 à Kr. 60,00 om Ugen og derover.

Det Gran Lange og Brosme, som man fik op her og der, gik helst til Hjemmeforbrug.

Saavel Torskefisket som Vaarsildefisket vedkommende.

Veiret.

Af de ved Utsire Fyr anstillede og egne meteorologiske Iagtagelser hidsættes Følgende:

I Januar havde man en Dag, den 22de, Storm fra Nordvest, ellers ikke over «sterk Kuling»; men Sjøen var hele Tiden meget urolig — i Maanedens sidste Halvpart hørte «hul Dønning» — «sver Sjø» til Dagens Orden. Luftens Temperatur i samme Tidsrum varierede mellem + 6°,6 (C) og ÷ 1°,6, og Middelttemperaturen Kl. 8 om Morgenen blev + 3°,13; Temperaturen i Sjøens Overflade varierede ligeledes mellem + 6°,4 og + 4°,8, og Middeltallet her blev + 5°,61.

I Februar havde 2 Stormdage, og Sjøens Tilstand varierede for det meste mellem «megen Dønning» og «sver Sjø». Luftens Temperatur varierede mellem + 6°,9 og ÷ 0°,5 og Overfladevandets mellem + 6°,3 og + 3°,4, og de respektive Middeltemperaturer blev + 3°,40 og + 5°,21.

I Marts overgik ikke Vindens Styrke «sterk Kuling», men Sjøen var vedblivende ligesaa lei som før. Luftens Temperatur varierede mellem + 5°,1 og ÷ 0°,2, Overfladevandets mellem + 4°,6 og + 3°,6, og Middeltemperaturerne blev + 2°,74 og + 4°,20.

I første Halvpart af April var Vinden sjelden stærkere end «frisk Bris», men Sjøen var fremdeles urolig. Luftens Temperatur varierede mellem + 6°,5 og + 2°,2, Overfladevandets mellem + 5°,4 og + 4°,0, og Middeltemperaturerne blev henholdsvis + 4°,61 og + 4°,85.

Deltagelsen i Fiskerierne

var noget mindre end ifjor; Torskefisket forrige Vinter var mislykkets, og Sildefiskerne gik med Rette ud fra, at Priserne vilde blive meget lave, efterat der lige iforveien var fanget saameget Sild overalt, — dernæst mente man, at Vaarsilden iaar vilde falde adskillig blandet, efterdi

der i December og Januar stod saameget Tomsild under Kysten. Imidlertid blev Antallet af dem, som paa en eller anden Maade deltog i disse Fiskerier iaar, for saavel nordre som søndre Distrikts Vedkommende $\frac{4}{5}$ af det Aaret iforveien — eller henholdsvis 4 000 og 12 000 Mennesker.

Af Ulykker indtraf desværre flere: Den 11te Februar kom 3 Mand fra Stensland i Sund bort, idet Baaden, hvormed de agtede sig til Røvær for at fiske, forsvandt etsteds mellem Korsfjorden og Selbjørnsfjorden. Den 24de Februar dræbtes en Mand i Røvær Havn ved et Vaadeskud. Den 28de Februar, under en orkanagtig Storm om Eftermiddagen, omkom en Mand i Nærheden af Salvøen. En sildelastet Skøite paaseiledes Natten til 6te Marts straks søndenfor Haugesund og sank straks, — Mandskabet reddedes; vedkommende Dampskib havde ikke seet Skøiten, der ikke førte Lanterner, før det var for sent.

Alle Folk var taknemlige for de 2 Redningsskøiter, som iaar var tilstede under Fisket; faar man, som det tør haabes, fremdeles beholde dem, vil det antagelig være det retteste, at den i søndre Distrikt har Røvær og den i nordre Kalvaag til Hovedstation, og at Tjenestetiden for begge bliver Aarets 3 første Maaneder.

Sundhedstilstanden var tilfredsstillende; i søndre Distrikt var ogsaa iaar 2 Fiskelæger ansatte og i Aakrehavn havde man faaet det meget eftertragtede Sygehus. At Torskefisket ogsaa iaar slog feil gjorde, at der af frivillige Bidrag til eventuelt syge Torskefiskeres Kur og Pleie kun indkom Kr. 52,30.

Følgende Sammendrag af endel af de gennem de specielle Fiskeriopsyns benyttede Baadmærker, giver et Begreb om Udrustningen til og Udbyttet for

I Fisket i 1) Stavanger og 2) Nordre Bergenhus Amter deltog bl. a.										
ad	fra (Amt).	Folk.		Redskaber.						
		Lag.	Mand.	Skøiter.		Baade.		Silde- garn.	Tor- ske- garn.	Liner (Antal Krog).
				Antal.	Dregighed (i Register- tons).	Antal.	Bæreevne (Antal Tønder).			
1	Nordland . . .	9	3—5, 35	»	»	9	12—80, 227	»	100	64 500
	Søndre Bergen- hus	9	3—7, 35	»	»	10	8—80, 194	77	25	23 300
	Stavanger . . .	200	2—11, 718	28	4—8, 167	220	4—80, 3 910	1 947	1 021	569 900
	Lister og Man- dal	5	3—5, 21	2	6—7, 13	6	6—30, 103	76	65	2 500
2	Nordre-Bergen- hus	284	2—7, 1 569	»	»	284	4—60, 7 577	4 111	8 770	828 613
	Søndre-Bergen- hus	1	5	»	»	1	30	15	»	1 000

Angaaende Notfisket efter Sild kan meddeles, at 16 Lag i søndre Distrikt paa tilsammen 195 Mand for ialt 5 980 Maal fik Kr. 14 843,68, hvorfra der til «Landslot, Traktement og Udmaaling» medgik Kr. 838,50; af Resten tilfaldt den ene Halvpart Mandskabet, som med dette Arbeide var optaget i omtrent 50 Dage, den anden Halvpart Redskaberne.

betjente indhentede Opgaver fra de Fiskere, der for Torskefiskets Skyld de Enkelte af Fisket iaar.

Udbyttet.					Expeditionens Varighed (Antal Dage pr. Mand).
Sild. Maal. Kroner.	Torsk. Stykker. Kroner.	Agn, Redskabstab, Logis og Reise fra og til Hjemmet kostede Kr.	Tilovers		
			Ialt (Kr.)	pr. Mand (Kr.), saafremt han selv eiede Redskaberne.	
	$\frac{1\ 656}{557,25}$	1 249,98	÷ 692,73	÷ 19,79	61,91
$\frac{225}{663,75}$	$\frac{94}{28,00}$	122,60	569,15	16,28	36,09
$\frac{8\ 817\frac{3}{4}}{20\ 387,40}$	$\frac{20\ 286}{7\ 324,00}$	1 833,95	25 877,54	36,04	32,80
$\frac{240}{550,00}$	>	35,50	514,50	24,50	30,48
$\frac{4\ 534}{9\ 689,01}$	$\frac{88\ 799}{29\ 691,27}$	6 061,87	33 318,41	21,24	39,72
$\frac{40}{80,00}$	$\frac{80}{24,00}$	11,00	93,00	18,60	36,00

Opsynet,

der baade i nordre og søndre Distrikt fungerede i Tiden mellem 10de Februar og 1ste April, bestod iaar af Lensmænd og endel specielle Fiskeriopsynsbetjente; hverken Opsynschef eller særegen Fiskedommer var ansat, men det almindelige Ønske blandt alle Vedkommende er, at disse Stillinger snarest oprettes.

En Masse Tvistemaal afgjordes i Mindelighed, — nogen egentlig Uorden fandt ikke Sted nogensinde.

Om Sildefisket langs Vestlandet Efteraaret 1896.

Dette blev idetheletaget af mindre Betydning:

I *Søndre Bergenhus*, hvor der hovedsagelig fiskedes paa Strækningen Korsfjordens Munding—Fedje i Juli, August og September, antages opfisket ialt 7 500 Maal; omtrent Sjetteparten af denne Sild — med Rogn og Melke — «holdt Merker», 5 000 Maal antages virket til «Skjæresild», og Resten, Smaasild, er dels solgt fersk i Byerne, dels bearbejdet af den kemiske Fabrik i Florvaag.

I *Nordre Bergenhus* antages i samme Tidsrum opfisket et lignende Kvantum — ogsaa her mest med Nøter; Fisket foregik væsentlig i Strøget Frøien—Stat, og Priserne paa den i Juli og August fangede Sild, som idetheletaget var stor og ganske god, varierede mest mellem Kr. 10,00 og Kr. 15,00 pr. Maal, — senere har de været dalende med Sildens Kvalitet.

For de Notlag fra Sunds Præstegjeld, som ogsaa iaar reiste til Nordland, blev det naturligtvis yderst smaat; en Flerhed af dem tiltraadte Hjemreisen allerede omkring Midten af September.

Baade Østlands- og Vestlandssildefiskerierne vedkommende.

Sildeexporten.

Det statistiske Centralbureau har velvillig meddelt, at der i 1895 fra Norge exporteredes:

100 540	Hektoliter	<i>saltet</i>	Vaarsild,
1 658	»	<i>letsaltet</i>	Sild,
10 578 550	kg.	<i>fersk</i>	Sild og
1 108 138	»	<i>røget</i>	Sild.

Af *saltet* Vaarsild foregik Exporten væsentlig fra Strækningen Sandnæs—Aalesund med samlet Kvantum 100 420 Hektoliter.

Det hele Kvantum *letsaltet* Sild exporteredes fra Stavanger. Af det samlede Kvantum *fersk* Sild exporteredes fra Strækningen Flekkefjord—Aalesund 1 755 440 kg. Resten exporteredes væsentlig fra Fredriksstad, Kristiania, Larvik og Kristianssand.

Af den *røgede* Sild exporteredes 442 923 kg. fra Strækningen Stavanger—Bergen, 463 481 kg. fra Fredriksstad, 179 981 kg. fra Kristiania og 21 750 kg. fra Kristianssand.

Den exporterede ferske og røgede Sild omfatter alle Slags Sild, da der i de meddelte Opgaver ikke sondres mellem de forskellige Slags.

Da der forrige Høst og Vinter næsten overalt fangedes Sild, og Totalkvantummet saaledes blev usædvanligt stort, mens samtidig Indkjøbspriserne — tildels ialfald — var uforholdsmæssig høje, har Forretningen for Exportørerne i det sidste Aars Tid været tabbringende.

Allerede midt i December ifjor frembødes Storsild fra Nordfjord og

Romsdalskysten for Kr. 7,00 à Kr. 8,00 Tønden, og ivaares omsattes Østlandssild for Kr. 8,00 til Kr. 10,00 og Romsdalssild for Kr. 5,00 til Kr. 7,00 pr. Tønde i Sverige og for henholdsvis omkring 10 og 5—8 Mark i Rusland. Isommer varierede Priserne paa Vaarsilden i Sverige mellem Kr. 4,00 og Kr. 5,00 og i Rusland mellem 5 og 7½ Mark Tønden; af fiskepakket Vaarsild solgtes næsten intet herhjemme. Af Fersksild-eksporten til England resulterede baade Tab og Gevinst, — altialt opveiede neppe Indtægterne Udgifterne.

Blandt de Mangler, der klæber ved vor Sildebehandling, hører ogsaa, at Hovedet altfor ofte rives af Silden, idet denne kommer i Fangstbaaden; dette vilde kunne undgaaes, om Fiskerne mere pillede og mindre ristede Silden af Garnene.

Endelig fremholdes her et fra enkelte Hold ytret Ønske om en Lovbestemmelse, ifølge hvilken Fersksildkasserne skulde tage akkurat 1 Hektoliter, — hidtil har de gjerne rummet 80 à 120 Liter.

Om Foranstaltninger til Fiskeriernes Fremme.

---

a. Post- og Telegrafvæsenet vedkommende.

Smaalene.

Fremmede som Indbyggere beder om en Poststation paa Vesterøen (Hvaler).

Jarlsberg og Larvik.

Stormsignalstationer vilde yde stor Betyggelse for Fisket i det overordentlig veirhaarde Strøg omkring Larviksfjordens Munding; det lod sig tildels maaske gjøre at forene saadant med de i militære Øiemed fornødne Signalstationer paa Kysten.

Stavanger.

Fra Kvalevaagen (Veavaagens Munding) udtaltes under sidste Fiske Ønske om en Telegrafstation; i denne Anledning tillader jeg mig at minde om min Udtalelse iforfjor om Strøget omkring Veavaagen.

Søndre Bergenhus.

I Tilslutning til det ifjor og iforfjor anførte bemerkes: En kort Side-linie fra Linien mellem Bergen og Viksøen (ved Korsfjordens Munding) til Døscherholmen (Glesvær) vilde være meget kjærkommen; Adkomsten til Viksøen er ofte yderst vanskelig.

---

b. Havnevæsenet vedkommende.

Jarlsberg og Larvik.

Nevlunghavns Havn har i de sidste Vintre mer og mer vist sig at være utilstrækkelig; dens Udvidelse, saasnart dette maatte kunne ske, trænges vel.

Stavanger.

I Forbindelse med det ifjor om Kvitingsø bemærkede frembæres her ved et almindeligt Ønske om Opmudring — i omtrent 1 Kabellængde — af det nordligste af de østenfra til Havnen ved Kvitingsø Fyr førende Løb; under Arbeidet, som trænges omkring Rosøens Nordpynt, er der etpar Stene at sprænge afveien, — ligesaa trænges længer Øst (ved selve Kvitingsøes Sydostpynt) et eller etpar Skud.

De to grunde Sund, som skiller Vardeholmerne (søndenom Svendsholmen, ved Aakrehavn) ad, bør fyldes igjen, — Havnen bliver derved vistnok baade tryggere og videre; den nu paabegyndte Mudring bør drives saavidt som muligt, og man vilde ogsaa anse det for gavnligt, om Sundet mellem Akerøen og Svendsholmen med det samme blev saapas opryddet, at Baade kunde slippe igjennem det. Aakrehavn er og bliver en Hovedstation under Fiskerierne baade Sommer og Vinter.

Opmudring i Kvalevaagen (Veavaagens Munding) imødesees med Længsel; Trafikken tiltager stadig der ogsaa.

Søndre Bergenhus.

«Kattepina»-Indløbet nordenfra til Svartesjøen (Espeværs fornemste Havn) — bør farbargjøres.

Sundet forbi Gjeidungs Vestside — $\frac{1}{2}$ Mil søndenom Hisken — bedes opmudret og, saavidt muligt, beskyttet mod Sjøen fra nordvest; et Baadopræk her vilde ogsaa komme vel med.

De ved Nøklingsvaagen hjemmehørende ønsker bortsprængt etpar Smaaskjær søndenom den Holme, nordenom hvilken Indløbet til Havnen nu foregaar; Passagen vil, gjør de gjældende, trygt kunne finde Sted i det eventuelt nye Løb, mens den under Sydvestkuling og dermed følgende Sjø er umulig i det nuværende.

Endelig ønskes Sundet mellem Notholmen og Purkeskjæret, der fører ind til Stolmevaagens indre Del, uddybet; voldte det ikke nogen urimelig Udgift, vilde det være bra at faa Løb mellem Purkeskjæret og Sjaaskjæret ogsaa.

Blandt de mange Steder, for hvilke Forføjninger fra Havnevæsenets Side imødesees, vil jeg for mit Vedkommende have Urter i Stavanger Amt stillet øverst; om dette Sted tillod jeg mig at udtale mig iforfjor.

---

c. **Fyr-, Merke- og Ringevæsenet vedkommende.**

1. **Fyre.**

Smaalenene.

Ogsaa for Fiskeriernes Skyld er et Fyrskib — eller endog blot en Klokkebøie — til Varsel for Griseboerne, høist paakrævet.

For Indseiling fra Misingerne til Strøget Hankø—Torgauten Fyr beder man om en Fyrlampe paa et eller andet af Skjærene langs Onsøs Sydvestside.

Jarlsberg og Larvik.

Ønsket om en Fyrlampe for Indseilingen til Sandøsund anbefales imødekommet.

Ligesaa er Kravet paa en Fyrlampe ved Nevlunghavn visselig fuldt berettiget.

Bratsberg.

For Indseiling til *Vestre Rauane* og til *Korset* (Kragerøgabets) om Natten ønskes ogsaa Fyrvæsenets Hjelp.

Stavanger.

De mange, som færdes i Aakrehavn, beder om en liden Lampe paa Sydpynten af Svendsholmen under Vinterfisket.

Søndre Bergenhus.

For Trafikken i den ytre Led mellem Selbjørns- og Korsfjordene maatte en Fyrlampe etsteds ved Horges Østside være heldig.

2. **Merker.**

Smaalenene.

Paa Ankerflua, Dybeflua, Nilsflua, Bergalflua og Skjærkrakken — alle omkring Torbjørnskjær — vilde Merker være meget nyttige.

For sammen med den eventuelle Fyrlampe paa Skjelholmen (jfr. Indberetningen om Østlandsfisket for 1894—95) at vise Veien ind til Skjelsbusundet søndenfra vilde en Baake et- eller andetsteds paa Skjæroen være bra.

Paa «Halvor» (mellem Papperhavn og Torgauten) ønskes en Søile; en lignende bør anbringes i Løperen paa Nordpynten af Snaget fra det vestre Skjær af Kraakene (i retvisende vest for Bøllingshavn).

Endelig er Merker nødvendige paa Grundene Hatten og Grisen samt omkring Indløbene til Røsnes- og Fangekilerne — alt østenfor Singleøen.

Jarlsberg og Larvik.

I Strøget omkring Sandøsund ønskes flere Merker for Farvandet forbi *Ildverkets* og *Madkollens* Vestsider; ligeledes saa man gjerne noget paa Tampen af det Snag, der stikker sydover fra Sandøen.

Paa Midtboen eller Almen (søndenom Melleskjæret, mellem Rauer og Kjærringvik) vilde et Merke ikke skade.

Paa Svartskjærboen, ved Nevlunghavn, ønskes en Søile.

Bratsberg.

For Orientering i det i Fisketiden sterkt befærdede Farvand omkring Toner vilde et Merke paa Stangholmen (en Kvartmil sydvestenom Toner) være særdeles tjenligt — særlig naar Landet er snedækket.

Nedenes.

Baaken paa Gjevingstangholmen, nær Lyngør, ønsker man malt delvis hvid, fordi den — blot sort — saa vanskelig kan sees udenskjærs

Paa den sydligste af Maageholmerne, ved Indløbet østenfra til Tromø-sundet, ønskes et Merke; kommende østenfra fristes man let at tage feil og gaa nordenom Holmen.

Ogsaa paa den 2 m. dybe *Tallagen* udenfor Tromøen vilde et Merke være nyttigt.

Stavanger.

Omkring Kvittingsø ønskes følgende Stenger: En paa den $\frac{1}{6}$ Favndyb Grund ved Voldøens Sydostpynt, en paa hver af de 4 Grunde nærmest Løbet forbi Langøens Sydostpynt, en ved Sydpynten af den Vardeholmen, som ligger lige vestenom Hesteholmen, og endelig en paa den mellem Risøens og Hansholmens Nordsider liggende Tørgrund ved det nu almindelige Løb (jfr. det under Havnevæsenet ovenfor henstillede).

Omkring Karmøen ønskes følgende Steder merkede:

1) Paa den ene af Bjergknatterne i Aakrehavn findes allerede Fortøiningsstang, — en lignende burde sættes ogsaa paa den straks østenfor liggende Knaus i Havnen.

2) *Et Merke paa Djupaalen, udenfor Salvøen*, vilde mange anse for et stort Gode.

3) En $\frac{1}{2}$ Favndyb Grund mellem Gaardene Østhus og Sund, 4) en 1 Fod dyb Grund tværs af Giarøen (Osnesgavlen) og 5) Torvestad Treboen burde ogsaa merkes.

Søndre Bergenhus.

Ved Sydvestpynten af Flagdasundsholmen (ved Indløbet nordenfra til Svartesjøen, Espevær) ligger en grund Knaus, hvorpaa ønskes en Stang. For dette Vær trænges videre Merker paa Grundene ved Ramsholmens Østside, paa en Grund mellem selve Espeværs Sydpynt og Sauøens Nord-

vestpynt, paa Grunden ved Odneøens Sydvestpynt og paa de 2 én Favn dybe Knauser straks nordenom selve Espeværs Nordpynt.

Paa den 1 Favn dybe Kjæringholmflu udenfor Øklandsvaagen burde ogsaa en Stang anbringes.

Nordre Bergenhus.

For Trafikken til og fra Batalden gennem Nautøsundet beder Vedkommende om 1) et Merke (for Anduvnings Skyld helst en Varde eller Baake) paa Olaskjæret ved Skorpens Nordostpynt (Fløneset) og 2) Stænger paa den 1 Favn dybe Grund straks østenom søndre Fanøvaagen, omkring det trange Løb forbi Langøens Nordpynt og paa Grundene mellem denne og Lille Batalden paa Østsiden af Løbet forbi Langøens Sydostpynt 'og endelig omkring Indløbene — navnlig det søndre — til Havnen ved Store Bataldens Østside.

3. Fortøiningsringe.

Smaalenene.

Ved Tisler var det ivinter ofte ondt at klare Farkosterne, og nogle Ringe omkring «Lodshavnen» ønskes snarest muligt; Stedet er et meget godt Fiskevær.

Ogsaa udenfor Vauer (Vesterøens Sydvestside) beder man nogle Ringe anbragte.

Stavanger.

I «Ilasundet» (Ferkingstadørne) vilde en 5—6 Ringe gjøre god Nytte, — her er oftere tabt Sild formedelst Mangel paa Fæstigheder.

Efter den ovenomhandlede Lukning af Sundene mellem Vardeholmerne ved Aakrehavn burde etpar Ringe anbringes paa samme Holmers Inderside.

Søndre Bergenhus.

Omkring Espevær trænges nogle Ringe 1) omkring Bugten paa selve Espeværs Østside — ligeoverfor «Baadeholmen» — og 2) omkring Havnen ved Vige (i Vigefjorden, Bømmeløens Sydvestside).

---

d. Hvad Lovene angaar,

er der — foruden det i tidligere Beretninger fremholdte — kun én, men en meget vigtig, Ting at bemerke:

Hvis der ikke i Medhold af de allerede eksisterende Bestemmelser angaaende vore store Fiskerier kan udstedes Forbud mod Skydevaaben paa Fiskeværene, saa maner bl. a. det ovenfor nævnte Vaadeskud i Røvær ivinter med Døden tilfølge til et Paabud i den Retning; at motivere dette Forslag er vel ganske overflødig. At der paa afgjørende Hold kan være Tvivl om, at det medfører Ansvar at skyde — endogsaa der, hvor hele Flokken af Fiskere kan være forsamlede, finder jeg for min Del yderst beklageligt

---

Om Makrelfisket 1896.

I. Foraarsfisket.

Trods en noksaa lovende Begyndelse indbragte Drivgarnfisket yderst lidet. Hist og her fornammes Makrellen allerede i Begyndelsen af April; men Fisket begyndte som ellers først omkring Midten af Mai; det var vistnok kun de færreste, som iaar holdt ud hele den sædvanlige Tid, — mange sluttede allerede en god Stund før St.-Hans, efter én mer eller mindre mislykket Expedition.

Omkring 60 Baade fra Nevlunghavn havde inden Mai Maanedes Udgang ilandbragt ikke langt fra 45 000 Makrel — eller hened 10 000 Stykker mere end hele Fjorfangstsn for dette Sted; man ventede sig derfor et rimeligt Makrelaar denne Gang, men Fisket dalede her som andetsteds temmelig brat nu, og kun høist ubetydeligt udrettedes senere.

Udenfor Ulaholmerne—Fredriksværn, hvor i 1895 ialt 95 Fangstbaade — hver med omkring 4 Mand og 40 à 60 Garn — og 80 Opkøberfarkoster, hver med 2 Mand, deltog, og hvor Bruttofortjenesten pr. Baad varierede mellem henholdsvis Kr. 50,00 og Kr. 300,00 (Prisen pr. Makrel paa første Haand var 40—25, 30 Øre) og Kr. 30,00 og Kr. 300,00 (kun 10 Fangstbaade og 15 Opkøberbaade skulde kommet skadesløse derfra), opererede iaar 75 Fangstbaade og 70 Opkøberfarkoster, — 5 af Fangstbaadene iaar fiskede for Kr. 400,00 à Kr. 600,00 hver (Prisen 50—25, 35, Øre pr. Makrel), forøvrigt blev det nærmest Tab baade for Fiskere og Kjøbere. Makrellen herfra forbrugtes — som sedvanligt — fersk i Byerne og Distrikterne omkring Kristianiafjorden. Og — som nu for Ulaholmerne—Fredriksværn nævnt — stiller antagelig Forholdet sig mellem Forsommermakrelfisket iaar og ifjor for hele vedkommende vor Kyst.

2 Baade, hver med 3 Mand, blev desværre borte under dette Fiske — én straks nordvestenom Røvær en af de sidste Nætter i Mai og én, fra Randø Sund, Natten til 7de Juli; Kuling og Sjø var begge Gange Grunden.

Der er fra forskjellige Hold udtalt Ønske om Efterretninger om dette Fiske ogsaa som om Høstmakrelfisket i Nordsjøen, saasnart bare Makrellen kommer igjen.

II. Efteraarsfisket.

Med Bund- og Sættegarn, Vad og Snøre fangedes efter St.-Hans mer Makrel langs vor Sydkyst end i de senere Aar almindeligt; Prisen dreiede sig om Kr. 3,00 à Kr. 4,00 pr. Snes for den mindre, men gik op til 80 Øre og vel saa det pr. Stykke for den store.

Høstmakrelfisket i Nordsjøen

maatte da, mente mange, blive godt iaar, og heldigvis blev det en god Del bedre end ifjor.

Som det af omstaaende Pl. I med Meddelelse om Udfaldet af dette Aars Fiske i Nordsjøen — sammenholdt med den tilsvarende angaaende Fjorfisket — fremgaar, var Deltagelsen nu mindre end forrige Gang. bl. a. deltog kun ét Dampskib, fra Aalesund, iaar — og det kun ganske kort ogsaa; ved Efterretningen om det gode Fiske paa Bankerne udenfor Romsdalen vendte det hjem allerede inden August Maanedes Udgang.

Garn benyttedes iaar, saavidt vides, kun af «Silden» fra Skudenes, af «Maagen» fra Veavaagen og af nysnævnte Dampskib; af de 45 Tønder Makrel, som førstnævnte Fartøi ialt fik, fangedes de 33 med Garnene, men de øvrige 2 Fartøier, som kun henholdsvis 1 og 2 Nætter brugte saadanne Redskaber, fik herved kun $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{2}$ Tønde.

Det fortjener vel at bemærkes, at et svensk Fartøi iaar — samtidig med Makrel for vel Kr. 4 000,00. — fiskede Torsk for omtrent Kr. 800,00.

Veiret var idetheletaget upaaklageligt; i Midten og Slutningen af August havde man etpar Stormdage, men for det Uveir, som omkring 12te September brød løs og herjede i omtrent én Maaned paa Kysten, var man — ialfald delvis — forskaanet ude paa Fangstfeltet.

Ved Fiskets Slutning savnedes 2 Fartøier: 1) Natten til 14de August rendtes den uassurerede Jagt «Anna» fra Gravningsundet (Smaalene) isenk udenfor Hirtshals af et tysk Dampskib; Folkene bergedes. 2) Fiskekutteren «Haabet» af Søndre Undal (Lister og Mandal), som midt i August gik tilsjøs, har man endnu ikke hørt fra, hvorfor den nok er forsvundet med baade Mand og Mus.

Fartøiernes				Udbyttet.										Anmærkning.		
Hjemsted.	Antal.	Drægtighed (i Reg.-Tons).	Mandskab.	Antal Tønder pr. Fartøi.	Flekket Makrel.					Rundsaltet Makrel.						
					Ialt		Værdi paa første Haand.	(Makrellen kjøbes mestendels efter Sortiment.)			Antal Tønder pr. Fartøi.	Ialt.			Værdi paa første Haand.	
ønder.		Kilogram.				Tønder.		Kilogram.								
Smaalenene	5	15—78, 240	6— 8, 36	4—49	109	8 132	4 166,93	indbragtes der (kg.)	Nr. 3.	35 350	1/2—24	68	5 376	1 872,63		
Jarlsberg og Larvik	6	15—61, 231	4— 8, 37	0—35 1/2	107 1/4	8 214	4 365,06		Nr. 2.	59 025		43 879,5	1—16	60 1/2	4 660	1 547,63
Bratsberg	3	42—62, 147	7— 8, 22	11—47 1/2	83 1/2	6 242	3 464,31		Nr. 1.	26 025		75 304,5	1—11 1/2	19 1/2	1 560	570,38
Nedenes	15	18—67, 606	4— 8, 98	0—38	195	14 676	7 746,41		Nr. 0	44 088		60 474	0—59	159 1/2	12 169,5	4 485,53
Lister og Mandal	33	14—56, 1 030	4— 9, 212	1—67	708 1/2	54 025	28 881,15		ialt.	19 474		4 700	0—20	241 1/2	18 764	6 671,37
Stavanger	133	10—75, 4 854	4—10, 875	1—76	3 086 3/4	228 612	116 168,68			44 088		60 474	0—25	391 1/2	29 524	9 890,45
Søndre-Bergenhus	64	8—75, 1 916	3— 8, 377	2—55 1/2	1 326 3/4	99 041	46 834,83			46 435		4 550	0—8 3/4	69 1/4	5 095,5	1 769,00
Bergen	2	54—65, 119	6— 7, 13	1—21 1/2	22 1/2	1 674	846,17			117 945,5		202 703,5	0— 4	4	292	100,00
Nordre-Bergenhus	1	42	9	20	20	1 553	778,44			(100 pCt.)		(24,35 pCt.)	0— 3 3/4	17	1 255	457,50
Romsdal	47	14—71, 1 613	6— 9, 345	3—34	815 1/2	62 975	31 538,24			556 363,5		(18,02 pCt.)				
Norge	309	8—79, 10 798	3—10, 2 024	0—76	6 474 3/4	485 144	244 790,22	Til (Sted).	Haugesund		0—59	1 030 3/4	78 696	27 364,54		
Sverige	81	8—95, 3 654	4—14, 716	0—90	1 740	130 930	71 273,76			Stavanger		0—40	654 1/2	51 813	18 935,38	
Danmark	7	27—56, 275	6— 8, 50	12—45	225	16 829	9 290,05			Egersund		8—32	132	10 540	3 797,55	
Tilsammen	397	8—95, 14 727	3—14, 2 790	0—90	8 439 3/4	632 903	325 354,03			Kristianssand S.		0—59	1 817 1/4	141 049	50 097,17	

H
r
g
K
«fiskepakket»
inde indeholdt
gennemsnitlig 74,99
Kilogram Makrel.
Middelprisen
51,4 Øre
pr. Kilogram.

H
r
g
K
Hver «fiskepakket»
Tønde indeholdt
gennemsnitlig 77,62
Kilogram Makrel.
Middelprisen
35,5 Øre
pr. Kilogram.

Fisket foregik ogsaa iaar væsentlig i August og September Maaneder. I August — navnlig i Maanedens første Halvpart — gjorde man det ganske bra under Shetland, i September var Fangsten bedst paa og omkring Doggeren; et Fartøi fra Veavaagen, som paa nogle faa Dage omkring September Maanedes Slutning fik 23 Tønder — mest «bloaters» og Nr. 1 — langs Doggerens Sydostkant, berettede, at der var meget at faa enda, blot Veiret havde tilladt at fortsætte.

Iaar, som tidligere, var der særdeles merkbar Forskjel mellem den i August og den senere fangede Makrel, — den første var gennemgaaende smaaaldende, den sidste baade større og federe.

Foruden de allerede opførte 10 257 Tønder forseiledes endel Makrel ogsaa til Steder udenfor de sedvanlige — navnlig til Kystbyer østenfor Kristianssand S.; ialt antages herefter i Nordsjøen iaar fanget 10 500 Tønder.

I Løbet af September blev der ogsaa optaget endel Makrel udenfor Kysten mellem Aalesund og Smølen. Folk, som med Drivgarn laa efter Silden ude mellem Skjærene, kunde i Begyndelsen af Maaneden faa 30 à 400 Makrel paa disse (meget gik vistnok tabt formedelst for smaa Masker). Omkring 5te September gik Makrellen tillands mellem Ona og Bjørnsund, — der stængtes strax 20 Tønder paa Ytresiden af Akerøen (etpar Mil nordvestenom Molde) og etpar Dage senere omkring 100 Maal ved samme Ø's Indreside; bl. a. 24de September stængtes atter et ret betydeligt Parti i Romsdalen. Af de ialt antagelig omkring 300 Tønder Makrel, som saaledes fangedes, førtes en større Del til Stavanger, hvor den betaltes i Lighed med Nordsjø-Makrellen.

De Beløb, som af det Offentlige maatte blive bevilgede til vort Makrelfiskeris Fremme, vil vist vanskelig kunne anvendes bedre end — som af den meget erfarne Kaptein Annaniassen fra Aalesund foreslaaet — saaledes, at de udstykkes i passende Portioner, der som Præmier tildeles dem, der maatte kunne give de interessanteste Oplysninger om fremtidige Makrelexpeditioner.

I fremtidige Beretninger skal det forhaabentlig lade sig gjøre at faa med Opgaver fra Toldvæsenet ogsaa, angaaende Makrelexporten.

H. L. Buvig.

Om Hummerfiskeriet.

I. Fiskeriets Tilstand nutildags.

Istedetfor — som ønskeligt — at have holdt Skridt med hinanden har Deltagelsen i og Udbyttet, forsaavidt Fangstmængden angaar, af vort Hummerfiskeri i de sidste 30—40 Aar nærmest været omvendt proportionale. Vi faar vel haabe paa Opgang igjen, saasom Statistiken viser Svingninger tidligere ogsaa; men saa voldsom en Aftagen af Fangstmængden som i den sidste Tid har man neppe tidligere i det Tidsrum, for hvilket Oplysninger haves, iagttaget — siden 1814 ialfald ikke.

Af den officielle Statistik over Norges Fiskerier fremgaar, at man ikke nærmere kjender de før 1876 opfiskede Hummermængder, men at der er Grund til at antage, at Fangsten i hvert af Aarene 1869—1875 var nogenlunde den samme som i hvert af Aarene 1876—1879, gennemsnitlig vel én Million Hummer aarlig nemlig (se omstaaende Tabel); og en i Det statistiske Centralbureaus Beretning om Norges Fiskerier i 1876 indtagen Oversigtstabel over Udførselen af Fiskevarer viser, at der i Tiaaret 1861—1870 fra vort Land udførtes gennemsnitlig 1 500 000 Hummer aarlig — mod nufortiden omkring 500 000. Hummerprisen er ogsaa nu 3 à 4 Gange saa høi som for omkring 30 Aar siden.

Den aarlige Hummerfangst (Antal Hummer) har ifølge den officielle Statistik over Norges Fiskerier siden 1875 været følgende:

(Se vedlagte Pl. II).

A a r.	Smaalenene.		Akershus.		Buskerud.		Jarlsberg og Larvik.		Brastberg.		Nedenes.		Lister og Mandal.		Stavanger.		Søndre-Bergenhus.		Nordre-Bergenhus.		Romsdal.		I a l t.
	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	Fangst.	Procent.	
1876	90 000	7,89	Opgave savnes.		(Opgave savnes).		75 386	6,61	(Opgave savnes).		104 185	9,13	312 764	27,42	388 574	34,07	117 582	10,31	51 150	4,40	900	0,08	1 140 541
1877	86 000	8,71	—>—		—>—		82 545	8,36	19 860	2,01	49 000	4,97	208 163	21,08	340 069	34,44	115 528	11,70	59 695	6,05	26 510	2,68	987 370
1878	99 000	8,94	—>—		—>—		112 250	10,14	38 000	3,43	59 000	5,33	259 040	23,40	346 283	31,28	118 361	10,69	54 842	4,95	20 400	1,84	1 107 176
1879	91 000	8,14	—>—		—>—		114 900	10,23	34 000	3,04	99 850	8,88	207 716	18,57	352 699	31,54	153 500	13,72	45 333	4,05	19 918	1,78	1 118 416
1880	56 000	4,64	200	0,02	150	0,01	136 320	11,31	43 000	3,57	126 962	10,53	189 934	15,75	416 201	34,52	163 927	13,60	45 676	3,79	27 246	2,26	1 205 616
1881	61 000	5,32	200	0,02	740	0,06	135 200	11,80	34 000	2,96	125 322	10,93	203 305	17,74	334 574	29,19	176 542	15,40	61 630	5,38	13 725	1,20	1 146 238
1882	66 000	5,26	200	0,02	100	0,01	108 062	8,60	34 000	2,71	107 440	8,56	260 918	20,78	412 785	32,87	191 620	15,26	60 161	4,78	14 504	1,15	1 255 790
1883	71 000	5,80	250	0,02	100	0,01	114 150	9,33	40 850	3,84	126 504	10,34	250 327	20,46	398 348	32,55	154 200	12,60	58 880	4,81	9 027	0,74	1 223 636
1884	76 000	6,93	200	0,02	500	0,05	101 450	9,22	30 700	2,79	122 395	11,13	240 240	21,84	337 638	30,70	129 750	11,80	49 450	4,50	11 505	1,05	1 099 828
1885	61 000	6,05	1 000	0,10	500	0,05	99 890	9,91	33 000	3,27	128 547	12,75	233 770	23,19	232 305	23,06	155 049	15,38	46 950	4,66	15 860	1,58	1 007 871
1886	77 000	6,79	700	0,06	600	0,05	80 675	7,12	55 293	4,88	132 050	11,65	218 100	19,24	270 984	23,91	198 251	17,49	72 030	6,35	27 869	2,46	1 133 552
1887	42 000	4,73	600	0,07	450	0,05	54 100	6,09	44 000	4,35	95 091	10,70	149 530	16,83	260 993	29,37	172 738	19,43	38 500	4,33	30 677	3,45	888 679
1888	50 000	5,85	200	0,02	400	0,05	46 110	5,39	31 660	3,70	82 134	9,61	135 840	15,89	249 879	29,22	169 549	19,88	58 040	6,78	31 291	3,66	855 103
1889	48 000	6,04	—	—	300	0,04	58 750	7,39	16 100	2,03	79 514	10,01	155 400	19,56	208 306	26,22	164 237	20,67	45 150	5,68	18 790	2,36	794 547
1890	36 600	5,84	—	—	700	0,11	50 810	8,11	13 200	2,11	77 933	12,44	118 296	18,88	158 413	25,27	119 006	18,98	31 410	5,01	20 350	3,25	626 718
1891	29 819	5,11	—	—	300	0,05	52 860	9,06	12 700	2,18	74 175	12,71	111 550	19,12	150 702	25,83	94 502	16,20	33 560	5,76	23 200	3,98	583 368
1892	15 800	2,88	—	—	200	0,04	60 797	11,07	20 000	3,64	80 054	14,57	131 022	23,85	141 971	25,84	58 093	10,57	17 662	3,20	23 847	4,34	549 446
1893	16 000	2,80	—	—	600	0,11	32 000	5,61	14 500	2,54	59 821	10,49	135 500	23,76	174 298	30,56	85 033	14,91	23 422	4,10	29 230	5,12	570 404
1894	15 000	2,35	—	—	600	0,09	67 300	10,52	29 000	4,53	70 843	11,08	126 850	19,84	198 635	31,06	82 385	12,88	21 737	3,40	27 160	4,25	639 510
1895	17 500	2,76	—	—	800	0,13	74 100	11,71	21 000	3,32	72 200	11,40	151 460	23,93	169 647	26,80	59 153	9,35	32 862	5,19	34 266	5,41	632 988
Tilsammen	1 104 719	—	3 550	—	7 040	—	1 657 655	—	564 863	—	1 872 520	—	3 799 725	—	5 543 304	—	2 679 006	—	908 140	—	426 275	—	18 566 797
Gjennemsnitlig for hvert af disse 20 Aar . .	55 236	5,94	222	0,03	440	0,05	82 883	8,91	29 730	3,20	93 626	10,07	189 986	20,43	277 165	29,80	133 950	14,40	45 407	4,88	21 314	2,29	929 959

Statistiken viser, at af den samlede Fangst: 1) Omtrent Halvparten faaes langs Sydkysten østenom Aaensire; 2) henved Tredieparten faaes i Strøget fra Svinesund til og med Oddernes i Lister og Mandal — og en lignende Andel mellem Oddernæs og Breddeparallellellens gennem Jæderens Rev; 3) omtrent 25 pCt. faaes mellem Svinesund og Homborsund, 25 pCt. mellem Homborsund og Aaensire, vel 25 pCt. i Stavanger Amt og Resten nordenfor dette; 4) omtrent 20 pCt. faaes østenom Nedenes Amt, 20 pCt. i Nedenes og den Del af Lister og Mandal, som ligger østenom Meridianen gennem Lindesnes, vel 20

pCt. mellem Lindesnes og Jæderens Rev, henved 20 pCt. i Resten af Stavanger Amt — og de sidste 20 pCt. i de bergenhuiske og Romsdals Amter.

(Ogsaa i det netop forløbne Aar, 1896, har Hummerfisket mislykkets; for Østlandets Vedkommende var de usædvanlig tidlige og voldsomme Høststorme i nogen Grad Skyld heri).

Efter Conferencer med de i Bedriften interesserede, navnlig Fiskerne, hidsættes følgende nærmere Oplysninger om Forholdene i vore Hummerdistrikter:

Smaalenene.

Fisket, hvori der vel nufortiden deltager ialfald dobbelt saa mange Fiskere, som for 20 Aar siden og ialt 4 à 5 Gange saa mange Teiner, som dengang (paa hver Baad, 2 Mand, bruges nu 30 à 80, gennemsnitlig en 50 Teiner), begynder Aar om andet gjerne med Marts og ophører i Regelen med November og foregaar fornemlig paa Griseboerne, hvor ogsaa svenske Fiskere holder til, omkring Tisler - Heia - Torbjørnskjær - Akerøen - Søsterne, Herføl - Lauer og langs de store Hvaler-Øers Ytreside samt omkring Holmerne — navnlig Misingerne — langs Onsøs Vestside; tidlig paa Vaaren f. Ex. saalænge Glommen-Vandet endnu ikke gjør sig gjældende, fanges der ogsaa lidt mer indenskjærs.

Udrognhummeren skal stadig udgjøre 15 à 20 pCt. af den samlede Fangst; foruden i Fredningstiden, nu Juli, August og første Halvpart af September, kan Hummer med løs (moden) Udrogn faaes ogsaa i Juni og omkring Høstjvendøgnet, — ellers i Regelen ikke. Mange finder derfor, at Hummeren burde være fredet fra og med 1ste Juni til og med 30te September.

Som oftest har man om Vaaren stadigt Veir — med nordlige, østlige eller sydlige Vinde, om Sommeren «Solgangsveir», om Høsten gjerne Sydvesten med Regn eller Taage og om Vinteren mest Nordenvind med Sne og lignende; Strømmen, hvis Retning meget afhænger af Vindens og af Elvene, gjør oftest 2 — undertiden optil 3 — Knobs Fart.

I Akershus og Buskerud

foregaar ikke nævneværdigt Hummerfiske; «bare for Moros Skyld» tager man her en og anden Gang nogle Teiner med sig ud.

Jarlsberg og Larvik.

Hummerfiskernes og deres Fangstredskabers Antal skal idetheletaget være det flerdobbelte nu af hvad, det var for 20 Aar siden. Fisket begynder gjerne med April, — dog træffer det ogsaa, at man først i Mai faar tage fat; for de flestes Vedkommende ophører det i Løbet af Oktober. De almindelige Fangstfelter er Strøgene omkring Bolærn - Færder - Tjømøboen - Olskjæret - Hudø - Tønsberg Tønde, Mefjordens og Sandefjordens Mundinger, Rauer - Svenør og Rakkeboerne - Finsboerne; den tildels temmelig vidtdrevne Tangskjæring vil, frygter mange for, kunne bevirke, at Hummeren fuldstændig fortrækker.

Af den samlede Fangst er 10 à 20 pCt. Udrognhummer; gydefærdig Hummer kan faaes i Juni allerede, men i Regelen forekommer den kun i Juli og August.

Hvad Vind og Veir angaar, gjælder her nogenlunde det samme som for Smaalenene nævnt. Strømmen derimod — navnlig for Indløbet til Larviksfjorden — maa siges at være leiere end i de fleste Strøg forøvrigt for Hummerfiske hos os, saa det — endog i stille Veir Midtsommers — træffer sig, at flydende Farvandsmerker er usynlige i baade 8 og 14 Dage ad Gangen; fra Väderøerne—Koster (Bohuskysten) fører «Kattegatstrømmen» altid sine for Hummeren mer eller mindre ugunstige Vandmasser mod Svenør med Omgivelser, og en let Kuling fra Sydvest er her nok til at frembringe en for Fiskebaadene rent umedgjørlig Sjø.

Ifølge Naturforholdenes Beskaffenhed er Vaarfisket baade absolut og relativt for lidet at regne; ret som det er, viser det sig, at det Gran Hummer, som kan faaes paa de yderste, dybere Grunde, ikke kan leve i det brakke, grumsede og undertiden lige til Midtsommers kolde Vand, som den udsættes for i de paa en 5—6 Favnes Dybde liggende Sænke-teiner, — mens almindeligt Sjøvand om Vaaren er gjennemsigtigst, maa Kattegatsvandet, som da sterkest hjemsøger denne Kyst, siges at være af stik modsat Beskaffenhed; Foraarsfangsten udgjør under almindelige Omstændigheder neppe nogensinde over Tredieparten af Høstfangsten. Af Oktober vil i Regelen ikke mange Dage være forløbne, inden Sydvesten begynder for godt, og denne skal ikke være synderlig sterk, før den feier Teinerne væk paa de mest udsatte Steder; paa denne Tid er gjerne Vandet adskillig afkjølet ogsaa paa de brugbare Hummerfelter, som her for detmeste omgives af dybere Slikrender. Det er derfor meget forstaaeligt, at Hummerfiskerne i Jarlsberg og Larvik altid har betragtet September som deres «Jubelmaaned» og gjerne vil have den frigivet igjen.

Bratsberg.

Det væsentligste Hummerfiske her foregaar paa «Ryggen» og Grundene udenfor Straaholmen og Jomfruland, i Kragerøgabet og langs Portør-Landet, — paa Indenskjærsboerne er Fangsten ujevn og ringe; Deltagelsen i Fisket har vokset betydelig i de senere Aar — navnlig vestenfor Jomfruland. I Vintermaanederne, November—April, er Fisket høist ubetydeligt; det kan afbrydes allerede i Oktober, men det kan ogsaa — fornemlig langs Portør-Landet — drives uafsladelig, naar Vinteren er mild, — det afhænger idetheletaget af Veiret og Strømmen, hvilken sidste mestendels sætter vestover med 2 à 3 Knobs Fart, og for hvilke Faktorerers Skyld Høstfisket ønskes muligst uindskrænket.

For at være sikker paa, at Hummer virkelig ikke fanges i den for samme befalede Fredningstid, ønsker man ogsaa Krabbefisket forbudt da; endvidere fremholdes effektivt Opsyn med Lovens Overholdelse fornødent.

Nedenes.

Ogsaa her fisker man Hummeren udenskjærs. Fisket kan afbrydes af Høststormen allerede i Oktober, men regnes i Regelen at vare fra og med Mai til i November; Strømmen sætter oftest vestover med 2—3 Knobs Fart.

Fisket synes aftagende: i 1840-Aarene, da der sjelden benyttedes over 6—8 Teiner fra hver «Kog», kunde der faaes 8—10 Hummer i hver Teine, — nu er det bra, om man faar én Hummer for hver 8de eller 10de Teine. Hummer med løs Udrogn kan forekomme ligesaa hyppig i September som tidligere paa Sommeren; af den Hummer, som opfiskes, antages Aar om andet omtrent 10 pCt. at have Udrogn.

I dette Amt saavel som i Lister og Mandal fremholdes stærkt det fordærlige i at *stikke* Hummeren. Som et af de mangfoldige Exempler paa større Dødelighed blandt stukket end bundet Hummer hid sættes følgende: Af et Parti paa ialt 1500 Hummer, som en Exportør for ikke længe siden havde liggende, var de 1350 bundne, de øvrige 150 stukne; som han skulde sælge dette Parti, fandtes tilsammen 45 Hummer døde — 41 af de stukne og 4 af de bundne eller 28 pCt. af de stukne mod neppe 0,3 pCt. af de bundne, Dødeligheden var med andre Ord i dette Tilfælde omtrent 100 Gange saa stor blandt den stukne som blandt den bundne Hummer.

Lister og Mandal.

Det for dette Amt overordentlig vigtige Hummerfiske drives mest udenskjærs og saagodtsom udelukkende i Vintermaanederne — bestandig i November og December østenfor Lindesnes, men længer Vest, især omkring Lister, helst i Vaarmaanederne, saafremt Høststormene har været for slemme; Forsommerfisket drives af meget faa og ønskes helst helt sløifet, — saagodtsom kun de omkring Kristianssandsfjordens Munding boende Hummerfiskere protesterer herimod. Mens der før 1850 sjelden brugtes over 60 Teiner pr. Baad, gaar dette Tal nu tildels lige op til 150; det er noksaa almindeligt, at 2 à 3 Teiner lænkes sammen (Mellemtougenes Længde er gjerne 6 à 7 Favne), — herved er man mindre udsat for Redskabstab.

Af de senere Aars Fangst antages 5 à 6 pCt. at have været Ud-rognhummer; ogsaa i Oktober har man — tilfældigvis — faaet gydefærdig Hummer.

Endel synes, at al Rognhummer uden videre bør paabydes udkastet; andre finder, at lovlig Hummers Minimumslængde bør være 24 cm., og de fleste — her som andetsteds — ønsker, at ingen maa fiske udenfor egen Bygd.

Af Hummerparker — dels med, dels uden Tag — er der ogsaa i de senere Aar bygget etpar, udenfor Kristianssand S. og Farsund; deres

Fladeindhold varierer mellem 200 og 1 500 m.², Dybden 1,5 à 3,5 m. Hvor det har vist sig ugjærligt at faa de baade for friskt Vands Tilgang og Hummerens Indespærring netop passende Aabninger i Parkmurene, anvendes indenfor disse et Stakitverk af kultjærede Bord, hvoraf f. Ex. 5 og 5 ved Tvertrær er forbundne med hverandre, saa Eftersyn af denne indre Væg delvis kan finde Sted. Ialmindelighed holdes der Vagt ved disse Parker, der — ligesom den ved Kvitingsø, udenfor Stavanger, byggede Udklækningspark — vistnok gjør sit til Hummerbestandens Vedligeholdelse.

I Kristianssand S. har man begyndt at indkjøbe Hummeren efter Vægt — istedetfor ellers Stykkevis eller efter Længdemaal; 100 Stykker af den Hummer, som fiskes vestpaa, veier gjerne 40 à 45 Kilogram, Østlandshummeren er gjennemgaaende noget større.

Langs Vestlandet,

hvor hver Baad bruger 40 à 100 Teiner, maa man ogsaa mest Udenskjærs for at faa fat i Hummeren; under gjennemgaaende gunstigere Naturforhold driver de fleste her Fisket først efter 25de Marts, da jo Hummeren er fedest. Høst- og Midtvinterfiske burde, mener de fleste, aldrig finde Sted; hellerikke burde man vente for længe med Fredningstidens Begyndelse om Sommeren, da adskillig Hummer er gydefærdig allerede i sidste Halvdel af Juni, og endel endog inden St. Hans kan have skilt sig ved Rognen.

I Maaden, hvorpaa Rognhummeren nu exporteres — i fra Sjøen fuldstændig afsondrede Kasser istedetfor i de tidligere Hummerkvaser — ser mange en væsentlig Del af Skylden for Hummerfiskets lave Standpunkt nutildags; Aar om andet antages 5 à 10 pCt. af hele Fangsten at være Rognhummer.

Hele Distriktet over

klager man over mer eller mindre unøiagtig Efterlevelse af Hummerfiskeloven:

For ikke ret mange Aar siden skal man saaledes etsteds have fæstet sig ved, at en Mand allerede den anden Dag efter Fredningstidens Udløb havde 3 à 4 Tusen Hummer at aflevere til Opkøberen. Derhos er det temmelig sikkert, at baade her og der Hummer under den lovbestemte Minimumsstørrelse puttes i Gryden; paalidelige Folk paastaar sig videre at have Vished for, at Hummer — for dog at holde Maalet — er toiet mest muligt — Forkroppen fra Bagkroppen, og at ligeledes det rette Pandehorn erstattes med større, — det er forfærdeligt, hvad der kan presteres af Raahed. Utak er jo Verdens Løn, — saa ogsaa her; den Kjøber, som er tilbørlig samvittighedsfuld og nægter at modtage ulovlig Hummer, vendes Ryggen af den ulovlydige, som desværre ikke er raadløs.

II. Foranstaltninger til Fiskeriets Fremme.

Fredning

af Hummeren er efter Overstaaende ønskelig i Maanederne Juni, Juli, August og September.

Vandets Strøm, Temperatur og Saltholdighed med deraf flydende Betingelser for Hummerens Trivsel er imidlertid saa forskjellige for vort Øst- og Vestland og Hensynet til Prisernes bedst mulige Opretholdelse saa beføiet, at det maa betegnes som uundgaaeligt vedblivende at holde paa de forskjellige Fisketider; idet jeg tillader mig at henvise til det af Hr. Professor Dr. G. O. Sars i hans Indberetning for 1875, dennes Afsnit B, anførte, tør jeg anbefale, at der fremdeles maa være Adgang for de engere Distrikter til Afgivelse fra den normerede Fredningstid — kun, at denne *idetmindste* altid maa omfatte hele Juli og August. Naar der har været pukket paa, at Hummer fra de Steder paa Østlandet, hvor den hidtil har kunnet fiskes i September, ikke endnu har været skikket for Export, tror jeg med vedkommende Fiskere og Exportører, at det nylig nævnte, ulovlige, Fiske nærmest har været Skyld heri. — Retfærdighedshensyn til alle Sider maa tilsige, at Hummerfiske langs Østlandet mest muligt indskrænkes eller indstilles i Forsommermaanederne; saameget heller er dette et billigt Forlangende, som Strømforholdene her da er vanskeligst og Priserne jo lavest.

Naar man erindrer, at det hovedsagelige Hummerfiske i et Distrikt i Regelen foregaar i Løbet af den første Maaned efter Fredningstidens Udløb og regner, at der paa Foraaret i de Distrikter, hvor Efteraarsfiske finder Sted, idetheletaget indberges kun omtrent Femteparten af sammes hele Aarsfangst, forekommer det mig — under Henvisning til det umiddelbart efter foranstaaende statistiske Tabel bemærkede — rimeligst at dele hele vort Hummerdistrikt saaledes, at 1) man fra Svinesund til og med Oddernes i Lister og Mandal har gjort det meste Fiske fra sig inden November, 2) man mellem Oddernes og Jæderens Rev væsentlig benytter November og December — November i nævnte Del af Lister og Mandal og December i nævnte Del af Stavanger Amt — og, 3) Hummerfisket langs Vestkysten nordenom Jæderens Rev vedblivende drives i Kalenderaarets første Halvdel; dette som Svar paa det i den senere Tid udtalte Ønske om vort Lands Inddeling i Fredningsdistrikter. Ønsket om Forbud mod Hummerfiske udenfor ens eget Fredningsdistrikt kan ikke skjønnes at være ubilligt.

I den nu gjældende Lovs § 2 findes Forbud mod i Hummerfredningstiden at udsætte Teiner med eller uden Agn paa Hummerbund; da Erfaringen viser, at «paa Hummerbund» er et for vagt Udtryk, vil jeg tillade mig at foreslaa, at Teiner til Krabbefangst i det nævnte Tidsrum ikke maa lægges paa Steder, hvor Dybden nogensinde er under 15 Favne.

Det hensigtsmæssige Middel til Forebyggelse af Mishandling af den Hummer, hvis Størrelse er i det snæueste, maatte vel være at fastsætte et Minimumsmaal for Hummerens Forkrop; til de nu gjældende 21 cm. for hele Hummeren svarer omtrent 9,5 cm. for Dyrets Forkrop — denne regnet fra Pandehornets Spids til og med den Afsats, som bagtil begrænser Forkroppens Skal, og det vilde neppe være urigtigt i Tilfælde at afrunde dette Maal til 10 cm.

De i Loven nu, dens § 6, foreskrevne 8 Dage maa med de langt bedre Kommunikationer i vore Dage end dengang, dette Tidsrum fastsloges, kunne reduceres til 5 Dage.

Sluttelig vil jeg her minde om det med min ærbødige Skrivelse af 20de Mai ifjor indsendte Andragende om Paabud om *Surring istedetfor Stikning* af Hummerens Klør under dens Fangenskab.

Paa etpar Steder har der i den senere Tid dannet sig Foreninger med det smukke og i høieste Grad efterligningsværdige Formaal at virke for bl. a. Hummerfredningslovens Overholdelse; foruden Bergens Jæger- og Fiskerforening, som er en allerede vel bekjendt Institution, skal her specielt nævnes, at en Flerhed af Fiskere og Opkøbere under et Møde i Kirkehavn den 13de Mai ifjor enstemmig fattede følgende Resolution: «*I Bevidstheden om, at det, som tjener til det hele Samfunds, ogsaa tjener til den Enkeltes Gavn, erklærer undertegnede Hummerfiskere af Hitterø Sogn herved med hverandre at skulle danne en Forening til Vagthold om Lovgivningen, og forpligter vi os — enhver især — til for Øvrigheden at anmeldte alle de Overtrædelser, som paa den ene eller anden Maade maatte komme til vor Kundskab*». Hyppigere Eftersyn, naar og hvor Hummeren leveres fra første Haand, er nødvendigt, nu sker det kun altfor ofte, at f. Ex. Undermaalshummer først merkes, idet Udskibningen skal foregaa, og det er klart, at det da er høist vanskeligt eller endog helt umuligt at faa rede paa den egentlig skyldige.

“Kunstig Udklækning“.

De for omkring 20 Aar siden — først ved Karmøen, af d'Hrr. Landhandlere Andr. og Hans J. Hansen i Aakrehavn samt nuværende Driftsbestyrer Lorange og Skoleinspektør Olsen i Stavanger, og senere straks udenfor Kristiania By — anstillede Experimenter med Rognhummer, hvoraf det fremgik, at Hummerens Yngletid ved vor Kyst er Maanederne Juni, Juli, August og September, og at Hummeren ikke yngler om Vinteren (herom skrev de nævnte Herrer i «Stavanger Amtstidende»s No. 128—1878: «Den Omstændighed, at man hele Vinteren igjennem kan fange Hummer

med Udrogn, har bragt Folk paa den Tanke, at denne Rogn ogsaa kan klækkes om Vinteren. Saa urimeligt det end forekom os, der saa Yngelen i dens første Stadier af Liv, at Naturen, der aldrig begaar Fadæser, skulde have tilladt Hummeren at klække paa en Tid, da Yngelen absolut maatte dø, saasnart den kom frem af Ægget, anstillede vi dog efter Professor Raschs Opfordring flere Forsøg med at have Rognhummere, som var fangede sent paa Høsten, i rene Kasser Vinteren over; men ikke en eneste af dem var færdig til at klække før til den sedvanlige Tid i Juli. Til end yderligere Bevis for, i hvilken Grad Udklækningen retarderes i den kolde Aarstid, kan tjene, at en i Juli fanget Rognhummer, hvis sorte Rogn straks sagde os, at den ialfald ikke vilde klække før meget sent paa Høsten, gik i vor Kasse med sin Rogn aldeles uforandret indtil næste Aars Juli, da den klækkede sammen med de øvrige klækkefærdige Hummere. Det maa her bemærkes, at Hr. Professor Rasch paa Forhaand var af den Formening, at Hummeren ikke klækkede om Vinteren; men han var saa ofte blevet modsagt i dette Stykke, at han gjerne vilde have paa-lidelige Fakta at holde sig til»), — bør gjentages paa de flest mulige Steder langs vor Kyst; blandt Fiskerne høres der den Dag idag megen Lovprisning af de dengang opnaaede Resultater, idet usedvanlig meget Smaahummer nogle faa Aar senere viste sig paa hine Steder.

Med Udrognhummeren skulde hver den, som kom til at befatte sig med dette saare interessante Arbejde, gaa saaledes frem:

Der benyttes mindst 2 Kasser, hvor Bund og Tag er af omtrent 2 Meters Længde og 1 Meters Bredde — og Siderne mindst af 1,5 Meters Høide (den mindre eller større Høide maa afhænge af Overfladevandets større eller mindre Saltholdighed). Kassernes vertikale Sider dannes af horizontalt liggende Bord, hvert paa 15 à 18 cm.s Bredde: Mellem hvert Bord bliver der en Aabning paa omtrent 5 cm.s Bredde, og over disse Aabninger spændes finmasket Jerntraadnet — Traaden helst galvaniseret for ikke for hurtig at fortæres af Sjøvand og Maskerne af omtrent 1 □ mm.s Størrelse; dette Nets Bestemmelse er 1) at holde Yngelen inde i Kassen og saaledes hindre, at Hummerungerne skylls iland, hvad der saa let sker, saalænge de som hjælpeløst svæver om i Vandoverfladen, 2) udestænge Rovdyr og 3) at befordre den fornødne Vandets Cirkulation. I det forøvrigt tætte, af sammenpløiede Bord dannede Tag, er der en Luge, hvis Siders Længde er omtrent halvt saa stor som Tag-sidernes (se ovenfor); over denne Luge anbringes et Skraatag til Beskyttelse af Yngelen mod Regn. Den ene Kasse faar endelig fuldstændig tæt Bund, hvorimod denne Væg i den anden eller de øvrige Kasser forarbejdes paa samme Maade som ovenfor nævnt for de vertikale Vægges Vedkommende og forsynes med en Smule mere stormasket Net end disse.

Disse Kasser fortoies paa bekvemme Steder — saaledes, at selve Taget netop er over Vandets Overflade; det gjælder at have bra salt og livlig vekslende Vand, hvor denne Udklækning maatte blive at foretage,

og at være forvisset om, at Yngelen — efter at have forladt disse første Boliger — finder «Hummerbund» (tangbegroet stenet eller uret Bund). I Gydetiden, Juni, Juli, August og September, skulde den tætbundede Kasse være besat med Udrognhummer, der røgtes ligedan som Hummer i almindelige Sanketeiner; saasart den enkelte Hummer har gydt, burde den helst slippes i Sjøen igjen, og en ny Rognhummer kunde anbringes i Kassen. Efterhaanden som Hummerungerne viser sig i den tætbundede Kasses øvre Regioner, skulde de da overføres i den eller de øvrige, mindre tætbundede, Kasser og herfra selv gaa over i det frie, naar de ifølge Naturens Orden vil tilbunds; det er idetheletaget af særdeles Betydning at holde disse Krabater muligst adskilte, fordi de saa gjerne vil spise hverandre op.

Af Fiskeriselskabet i Stavanger, der i flere Aar særlig har havt Hummerfiskeriets Fremme paa sit Program, anskaffedes isommer 12 Ud-klækningskasser, hvoraf 5 sendtes til Espevær, 5 til Aakrehavn og 2 til Tananger, paa hvilke Steder D'Hrr. Fyrvogter Storksen, Gaardbruger H. J. Hansen og Lodsoldermand Monsen velvillig paatog sig at stille med Kasserne. Disse udlagdes i Begyndelsen af Juli med 4 à 5 Rognhumre i hver. Allerede 4de og 5te Juli viste der sig Hummeryngel i etpar af Kasserne, og efterhaanden skilte alle Moderdyrene sig med Rognen, saa de i Midten af August alle havde gydt; efter Gydningen sattes de enkelte Humre, som i Kasserne daglig havde været fodrede med finhakket Krabbe, i Frihed. Skjønt disse Kasser ikke var synderlig patente, — de var lavede af Furubord, som snart var saa vastrukne, at der maatte Kork til for at holde dem oppe, og ugalvaniseret Jerntraadnet, som tildels efter blot 14 Dages Forløb var forteret af Sjøen, er det ikke tvivlsomt, at adskillig Hummeryngel fra disse Kasser smuttede ind i Uren under dem; for mer tilfredsstillende Resultat maa enten fastere Ved, Gran f. Ex., anvendes, eller Furubordene indsættes med Cementvand eller lignende, som gjør dem muligst ugjennemtrængelige for Vand, og Nettet maa — som allerede nævnt — bestaa af enten galvaniseret Jerntraad eller hullede Zinkplader, som med galvaniseret Spiger fæstes til Træverket.

Fiskeriselskabet i Arendal vil visselig fremdeles arbeide for Sagens Fremme; Fredriksstad Fiskeriforening vil ogsaa i den nærmeste Fremtid paabegynde kunstig Hummerudklækning, ved Hvalers Ytreside og Onsøs Sydvestside. Om nogle Aar faar man saaledes forhaabentlig se saapas Frugter af disse Forsøg, at de ikke alene bliver at fortsætte, men ogsaa betydelig at udvide.

Et Beløb paa nogle Tusen Kroner aarlig indtil videre maa vi kunne ofre til Anskaffelse af Ud-klækningskasser, til Erhvervelse og til Røgt af Avlsdyr; da der blandt vore Fyr- og Toldbetjente f. Ex. ikke er Mangel paa Folk med varm Interesse for alt det, som tjener til vore Fiskeriers Fremme, er der al Grund til at tro, at en saadan Foranstaltning vilde kunne blive udført paa den mest tilfredsstillende Maade.

Fra deres Side, som tvivler paa, at det vil nytte at «gjøre Kunster» med Rognhummeren, paastaaes bl. a., at Hummerens Afkastning foregaar længere fra Kysten; som Bevis herfor anføres, at det under Makreldrivningen i 1893 indtraf, at nogle Garn gik tilbunds, efterat den Lænke, hvortil de hørte, var overseilet af et større Fartøi, — da endelig Garnene fiskedes op igjen fra godt og vel etpar Hundrede Favnes Dybde nogle faa Mil søndenom Nevlunghavn, skulde der med dem have fulgt nogle Hummerunger paa 3 à 5 cm.s Længde (ingen af disse var medtaget tillands til nærmere Undersøgelse). Ligeledes fremholdes — til Støtte for den trods alt af flere forfegtede Mening, at Hummeren er en almindelig Stimfisk —, at endel Landmilitære for nogle Aar siden havde iagttaget en Hummerfærd etpar Mil udenfor Kristianssand S., hvoraf de — ved Hjælp af Øsekarret — havde lempet en 12–15 Stykker ind i Baaden; Forekomst af Unghummer af ens Størrelse i Teinerne undertiden menes ogsaa at stadfæste Rigtigheden af den Anskuelse, at ny Forsyning da er *stimet* ind; de fleste indrømmer dog Rimeligheden af den forlængst opstillede Hypothese, at Hummeren svømmende neppe kan tilbagelægge større Veilængder ad Gangen.

Krabbe (Høvring),

hvoraf der findes større Masser i vore Hummerdistrikter, tilberedes der mer og mer af til Proviant. Den nuværende Fyrvogter paa Espevær, Hr. Kaptein Storksens, begyndte for nogle faa Aar siden at experimentere med hermetisk Nædlægning, og det skyldes i første Række ham, at *stuet Krabbe* nu er en meget søgt Ret baade i og udenfor vort Land; endel af vore hermetiske Fabrikker har da ogsaa begyndt at beskæftige sig med denne Vare, som udmerket godt kunde remplacere Hummeren, indtil denne igjen maatte forekomme rigeligere.

Mai og December 1896.

H. L. Buvik.

Indberetning fra Fiskeriinspektøren i Finmarken om Reise til Archangel Høsten 1896.

— — — Som bekjendt sælges den største Del af den i Løbet af Sommeren og Høsten opfiskede Fisk i Finmarken til de russiske Fartøiskippere (Pomorer), der kommer hertil med sine Skibe i Midten af Juni eller saasntarten i Hvidehavet er aabnet. Efterat have toldklareret i Vadsø, Vardø eller Hammerfest samt forsynet sig med Salt, sprede disse Fartøier sig ud over hele Finmarkens Kyst, og man kan saaledes om Sommeren finde et eller flere af disse Fartøier i omtrent hver eneste Havn, hvor der bor Fiskere.

Da disse Fartøier ikke alene kjøber den bedre Fisk, saasom Kveite, Torsk og Hyse, men ogsaa tildels betaler godt al anden Fisk saasom Uer, Stenbit, Brosme, Sei og Flyndre, er disse Fartøier velkomne for Fiskerne, og da Fisken somoftest byttes med Mel og Gryn, faar Fiskerne derved Vintertorsyning af disse vigtige Artikler. I Slutningen af August og Begyndelsen af September seiler Fartøierne tilbage til Hvidehavet, de fleste til Archangel, hvor den i Løbet af Sommeren indkjøbte og saltede Fisk sælges under det Marked, der afholdes dersteds fra 15de September til de første Dage af Oktober.

Da dette Marked saaledes ikke er af saa liden Betydning for Finmarkens Sommer og Høstfiske, glædede det mig, at jeg iaar fik Anledning til at gjøre mig nærmere bekjendt med dette.

Dampskibsfarten mellem Vardø og Archangel udføres nu om Sommeren — fra den Tid Hvidehavet er aabnet til Udgangen af September — af de to store, hurtiggaaende og vel indredede Dampskibe «Lomonoroff» og «Nicolai», tilhørende det Murmanske Dampskibsselskab med Afgang fra Vardø hver Torsdags Aften og fra Archangel hver Tirsdags Eftermiddag.

Fra Vardø gaar Dampskibene direkte over til Petchinga og anløber derefter de fleste Fiskevær paa Murman samt Kola, og gaar saa, efterat

være kommen ind i Hvidehavet, direkte til Archangel, kun anløbende Ponoï, der ligger et Stykke indenfor Cap Orlov. Reisen medtager 4 à 5 Dage; men omendskjønt den direkte Veilængde mellem Vardø og Archangel er ca. 150 Mile, er dog Passagerfragten meget billig, nemlig Kr. 26,00 for 1ste Plads.

Fra Vardø afreiste jeg den 17de September. Skibet medbragte foruden endel Varer til Murman ogsaa endel saltet Fisk i Fustager samt ca. 900 Tønder Sild til Archangel. Efterat vi den næste Dag havde været inde i Petchinga, anløb vi det første Fiskevær paa Fiskerhalvøen — Vaida-guba — hvor Handelsforretning drives foruden af en Russer ogsaa af to norske Kolonister, D'Hrr. Philfeldt og Øien, ligesom en Søn af Konsul Brodtkorb i Vadsø, der iaar har faaet Kolonistret, til næste Aar begynder Handelsforretning paa dette Sted. Havnen er aaben og tildels grund, saa Fartøihavnen er mindre god, hvorimod Baadene kan ligge nogenlunde trygge. Fisket har fra dette Sted været noksaa godt de senere Aar, iaar har der saaledes været et bra Kveitefiske lige under Kysten. Ifjor byggedes her et mindre Fyr, ligesom Stedet til næste Aar faar Telegrafforbindelse med Archangel, Telegrafstationen var opbygget og Linien færdig. Her er ogsaa en meteorologisk Station, de daglige Observationer tages af Hr. Philfeldt.

Foruden dette Fiskevær findes paa Fiskerhalvøen Værene Subovski, Zipnovolok, Karabelna, der alle har aabne daarlige Havne. Fiskerierne har de senere Aar slaaet saa daarligt til for disse Vær, at de fleste Forretningsmænd har flyttet derfra. Endel Nordmænd med Kolonistret bor paa disse Steder.

Efterat have passeret Motka Fjorden, kom vi om Aftenen til Port Wladimir (Jeretik), hvor vi overnattede.

Havnen her er ikke stor, men indelukket og god. For nogle Aar tilbage dreves fra denne Havn Hvalfangst for russisk Regning; denne Forretning bragte dog Tab og nedlagdes.

Iaar er Etablissementet kjøbt af den forrige Bestyrer, Hr. Göbel, der sammen med en norsk Kolonist, som bor der, agter begynde Forretning med Lodde og Sildefangst samt muligens optage Sælfangst i Hvidehavet og Hvalfangst.

Hr. Göbel har i nogle Maaneder iaar leiet det norske Fiskedampskib «Vulkan» for at drive Lodde- og Sildefiske med. Paa Loddefangst gjordes der nok ganske bra Forretninger; men noget Sildestæng var endnu ikke gjort, da jeg var der.

Den næste Dag var vi først inde i Jekatarinahavn, der ligger paa vestre Side af Kolafjordens Munding, og er en liden, men god og isfri Havn. Som bekjendt er det ved denne Havn, Russerne agter anlægge en By, det vil sige, der bygges endel Huse for Murmans Øvrigheds-personer, der indtil denne Tid har boet i Kola, ligesom der agtes opført

Sygehus og Kirke. Til de Folk, der vil flytte til Stedet, gives fri Byggegrund samt fri Kaiplads for deres Bedrift.

Stranden rundt hele Havnen hæver sig temmelig brat til en Høide af 100 à 200 Fod; men ovenfor denne Høide er der et fladt Plateau, hvor det da er Meningen, at Byen skal bygges. I Sommer er der bygget en Pælekai, og fra denne anlagt en Jernbane langs Skraaningene til Byggegrundene, og dette Arbeide er udført af norske Arbeidere under Ledelse af Havnevæsenets Distriktschef i Finmarken, Hr. Ingeniør Olsen.

Til næste Aar skal det være Meningen at udvide Kaibygningen, og der vil vistnok blive gjort, hvad gjøres kan, for at trække Forretningsfolk og Fiskere fra Kola derud, hvor man hele Aaret igjennem har isfri Havn, medens man i Kola er indefrossen de 6 Maanedere af Aaret.

At Jekatarinahavn nogensinde kan blive Orlogshavn af nogen Betydning, kan der ikke være Tale om, dertil er den altfor liden, og dette er vistnok heller ikke Meningen. Man ønsker en sikker og isfri Handelshavn, hvor den i Hvidehavet stationerede Krydser samt Politidampskibet og rimeligvis et Par af det Murmanske Selskabs Dampskibe kan oplægges om Vinteren og dertil er Havnen stor nok, men vil vistnok vise sig at være for liden selv kun for et Par større Orlogsskibe.

Efterat have været inde i Kola — op til selve Byen kan Dampskibene ikke komme, da Farvandet er for grundt, saa man maa expedere $\frac{1}{2}$ Mil nedenfor — anløb vi følgende Fiskevær paa den Murmanske Kyst, Maloi-Oleny, Teriberka, Gavrilova, Shelpina, Rinda, Sem-Ostrova og Litza. Fra alle disse Vær drives ialmindelig et godt Sommerfiske, hvorimod der ikke paa flere Aar har været Vaarfiske, hvilket skyldes de Masser Kobbe, der hele Vaaren udover holder sig ved Kysten. Havnene er tildels aabne og daarlige, men paa de fleste Steder er dog Baadhavnene nogenlunde beskyttede. Som Agn benyttes Siel, en Ferskvandsfisk, der tages i de Elve, der løber ud ved disse Fiskevær.

Sommerfisket, der iaar ikke havde været synderlig godt — Gjennemsnitslotten for Fiskerne sagdes at være Rb. 100 — afsluttedes i de Dage, og vi fik derfor ombord ved disse Fiskevær adskillige Fustager Saltfisk, ligesom ca. 300 Fiskere medfulgte til Archangel for derfra at reise til sine respektive Hjemsteder rundt Hvidehavskysten. Foruden det før nævnte Fyr ved Vaida-guba er 4 andre Smaafyre under Opførelse paa Murmanskysten. Jeg hørte ogsaa Tale om, at der til næste Aar agtes anskaffet et Par Agndampskibe, til hvis Anskaffelse og Drift, Statsbidrag paaregnedes, og idethele fik jeg Indtrykket af, at de russiske Myndigheder og specielt da Archangels Guvernør arbeider ivrigt for at fremme Fiskerierne og ophjælpe Befolkningen paa Murman. — Fiskeriinspektør vil efter Forlydende i nær Fremtid blive ansat.

Den 22de ankom vi til Archangel. Dampskibet lagde til ved Solembol, en Forstad til Archangel, hvor de fleste Sagbrug findes, og hvor Udsibningen foregaar. Herfra op til Mærkedsplassen var ca. $\frac{1}{2}$ Mil. I

Elven udenfor denne laa henimod 100 Pomorfartøier, der saagodtsom alle havde solgt og losset sin Last, hvilken paa Grund af det mindre gode Sommerfiske saavel paa Murman som i Finmarken var bleven betalt med høie Priser, saa man tjente paa Fisken, omendskjøndt Indkjøbet havde været usædvanligt dyrt. Faa af Fartøierne havde havt fuld Last, de fleste havde kun halv Last og under.

Fisken solgtes ombord i større og mindre Partier, hvoraf den, der var bestemt til Videreforsendelse op Dwina, lossedes i Pramme og førtes noget længere op Elven, hvor den vaskedes og pakkedes i store Fustager. Resten af Fisken lossedes iland ved Markedspladsen, hvor man fra 60 à 70 Fiskeboder solgte den baade i større Partier og i Smaasalg til Husholdningerne. Foruden Fisk var de væsentligste Salgsartikler paa Markedet Landmandsprodukter saasom Mel, Gryn, Kjød, Grønsager og Frugt. Noget egentlig Markedsliv, saa som vi er vant til at se det i Norge, var der ikke, og heller ikke saa jeg den Tid jeg var i Archangel nogen større Samling af Folk paa Markedspladsen; man sagde mig, at dette til dels skyldtes daarlig Vandstand i Dwina, der foraarsagede, at mange af de Varer, der skulde have været nede, ikke var kommen, og at Tilstrømningen til Markedet ogsaa af den Grund var mindre end vanligt.

For Saltfisken opnaaede man imidlertid som før nævnt høie Priser, saaledes betaltes for saltet Torsk Rb. 1,50 til 2,00, Hyse Rb. 0,90 til 1,00, Sei Rb. 0,80 til 0,90, Stenbit Rb. 1,20 til 1,30, Uer 1,40 til 1,60, Flyndre Rb. 1,30 til 1,40, Kveite Rb. 2,50 til 4,00. Alt pr. Pud = 16 Kilo.

Endel af den Fisk, der solgtes til Husholdningerne, specielt da Kveite og Flyndre, udvandedes før den solgtes.

Russerne behandler ikke sin Fisk pent under Nedsaltningen, de er ikke saa nøie enten Fisken er fersk eller noget gammel og blød, naar den indkjøbes, den sløies ikke ordentlig, vaskes ikke før Saltningen, og da man heller ikke salter den stærkt, ser meget af Fisken ikke pen ud, naar den opløses, da den baade er mørk i Kjødet og ofte ikke fri for at være lidt sur. Den Vaskning, der foretages, før den igjen pakkes til Videreforsendelse, hjælper vel noget paa dens Udseende; men da man ved Ompakningen ikke benytter Salt, kan den vistnok ikke holde sig længe. Rimeligvis finder man vel ikke, at det er Usmag paa Fisken, om den er noget syrlig.

De sidste Dage, jeg var i Archangel, faldt Priserne paa Fisk noget af den Grund, at Vandstanden i Dwina fremdeles var saa lav, at man frygtede for ikke at kunne faa ført Fisken op Elven, før denne frøs til, og man saaledes vilde blive nødt til at kjøre den til det Indre af Landet paa Vinterføre, hvilket naturligvis vilde fordyre den i betydelig Grad. Naar til neste Høst Jernbanen aabnes mellem Archangel og Petersburg, vil Transporten blive baade sikrere, mere regelmæssig og muligens ogsaa billigere, end den nu er, og dette vil da sandsynligvis have Indflydelse paa Fiskemarkedet. Den aarlige Indførsel af saltet Fisk fra Norge til

Archangel har dreiet sig om 600 000 Pud, men selv om Fiskerierne paa Murman vil tage sig op, vil vistnok Jernbaneforbindelsen fra Archangel til Ruslands Indre bevirke, at betydelig mere norsk Fisk kan faa Afsætning der, og Archangel vil udentvivl blive et af de bedste Markeder for Finmarksfisk.

Som bekjendt har Pomorerne Toldfrihed paa Indførsel af saltet Fisk fra Norge, og det maa altsaa blive disse, der bringer vor Fisk paa Markedet, dels paa den nu brugelige Maade, at de med sine Skibe kommer til Finnmrken og her indkøber og salter Fisken, og dels ved at de enten selv eller ved sine Agenter køber Fisken gennem norske Handelsmænd, salter den ned i Fustager og sender den med de rutegaaende Dampskibe.

Der er iaar sendt adskillig Fisk med disse Dampskibe fra Vardø, og rimeligvis vil Forsendelse af Fisk ad denne Vei tiltage. Iaar er for første Gang indført til Archangel et større Parti Sild fra Norge — ca. 12 000 Tønder, der betaltes med Rb. 3,50 til Rb. 6,00 for Sild fra ifjor og op til Rb. 10,00 for Nysild, og ikke usandsynlig vil der kunne oparbejdes et Marked for norsk Sild i Nordrusland, naar Jernbaneforbindelse kommer istand. — — —

Vardø den 16te Oktober 1896.

I Ærbødighed

G. Sørensen.

Fra
Amtmanden i Finmarkens Amt.

Beretning om Amtets Vaar- og Vinterfiske i Aaret 1896.

Herved giver jeg mig den Ære at afgive Beretning om 1896 Aars Vinter- og Vaarfiske inden Finmarkens Amt.

Lodden stødte under Land for Øst- og Vestfinmarken omkring Midten af Marts og forsvandt for Østfinmarkens Vedkommende i Slutten af Juni og for Vestfinmarkens Vedkommende omkring Slutten af April.

I Østfinmarken opgives større Fisketyngde at have stødt under Land i Slutten af Marts Maaned og forsvandt for de fleste Værs Vedkommende omkring Slutten af April og Begyndelsen af Mai, naar undtages enkelte Vær, hvor den forblev til Midten af Juni. Fra Lebesby Opsynsdistrikt opgives at Fisk har været tilstede allerede ved Aarets Begyndelse og forsvandt den 31te Mai.

For Vestfinmarken opgives, at større Fisketyngde stødte under Land i Begyndelsen af Marts, men forsvandt ved Slutten af Mai Maaned.

I Vinteren 1895—96 har der ogsaa for Kjølvik og Honningsvaagene samt Lebesby og Kjøllefjord foregaaet endel Fiske.

Efter de modtagne Opgaver udgjorde Antallet af de under Fisket forulykkede 44.

Tælling af Fiskerne, Baade og Fartøier fandt Sted den 15de Mai
Omstaaende Tabel viser Fordelingen af den fiskende Almue og Baadene paa de forskjellige Vær inden Finmarken paa Tællingsdagen.

Fiskevær.	Mænd.	Baade.	Fiskende fra Fartøi.	Udlæn- dinge.
Loppen—Øxfjord	215	77	0	0
Hasvik, Brevik og Sørvær	324	91	0	0
Galten, Bøle og Aafjord	66	17	0	0
Kvalsund	238	93	0	0
Medfjord	36	12	0	0
Sandø	87	25	4	0
Hammerfest Herred iøvrigt	286	110	0	0
Hammerfest By	36	15	0	0
Rølsfjord	343	99	0	0
Ingø	1 116	302	5	0
Havøsund, Maasø og Fjordene	818	208	0	0
Hjelmsø	329	88	0	0
Gjæsvær	338	87	0	0
Skarsvaag	54	15	0	0
Kjelvik, Helnæs og Opnan	673	185	18	1
Kamøvær	32	8	0	0
Honningsvaagene	306	86	0	0
Sværholt	81	23	0	0
Kjølefjord	291	70	4	0
Skjotningberg	360	92	0	0
Bonæs, Sandfjord og Roren	11	4	0	0
Dydfjord, Brændgam og Viken	34	14	0	0
Torskefjord	66	25	0	0
Mehavn	92	22	0	0
Gamvik og Stenvaag	749	184	9	0
Fingkongkjeilen og Losvik	920	259	0	20
Berlevaag	990	230	0	0
Baadsfjord og Makur	515	118	208	0
Syltefjord	595	133	0	0
Havningberg og Finviken	1 220	271	0	0
Vardø By	4 919	1 200	55	224
Persfjord og Smaaværene	56	17	0	0
Kiberg	1 145	322	0	359
Kramvik	134	42	0	7
Store Ekkerø	48	16	0	0
Lille Ekkerø	5	2	0	0
Vestre Jakobselv	80	28	0	1
Nordvaranger Herred forøvrigt	140	43	0	17
Vadsø By	123	40	0	7
Nesseby	112	41	0	0
Bugønæs	42	16	0	3
Grændse Jakobselv	15	5	0	0
Sydvaranger Herred forøvrigt	133	42	0	13
Ialt	18 173	4 777	303	652

Af disse var udrustede:

Med Garn	17 Mand.	5 Baade.
» Line	6 676 —	1 841 —
» Dybsagn	190 —	50 —
» Line og Dybsagn	562 —	219 —
» alle Redskaber	10 728 —	2 662 —

De paa Tællingsdagen i Finmarken værende Fiskere og Baade var fra:

Hjemsted.	Mænd.	Baade.	Hjemsted.	Mænd.	Baade.
Bergen	8	0	Overført	2 538	737
Aalesund	28	6	Næsne og Dønnæs	85	16
Kristianssund	11	2	Hemnæs og Korgen	9	1
Trondhjem	14	0	Mo	110	8
Bodø By	39	8	Lurø og Trænen	42	13
Namsos	2	0	Rødø og Melø	164	29
Vestnæs	1	0	Gildeskaal	37	6
Indre Holmedal	4	0	Beieren	12	3
Velfjorden	4	0	Skjerstad	86	19
Fjelberg	1	0	Saltdalen	54	9
Jondal	1	0	Bodø Landsogn	43	7
Norddalen	2	2	Folden	86	18
Tromsø By	261	60	Stegen og Ledingen	144	33
Hammerfest By	97	31	Hammerø	68	17
Vardø By	611	209	Tysfjorden	146	28
Vadsø By	337	130	Ofoten	347	74
Trondhjems Stifts Land-			Lødingen og Hol	174	42
distrikt	127	18	Vaagen og Gimsø	184	45
Bindalen	66	15	Borge og Valberg	123	25
Brønø	161	39	Buksnæs og Hol	210	41
Vægø	74	19	Flakstad og Moskende	80	21
Tjøtø og Vivelstad	151	43	Hadsel	157	30
Alstahaug, Stammæs	282	76	Øxnæs og Langnæs	106	28
Herø	260	65	Bø og Malnæs	26	6
Vefsen	95	14	Dverberg og Andenæs	55	14
Hatfjeldalen	1	0	Sortland	175	38
Overføres	2 538	737	Overføres	5 361	1 308

Hjemsted	Mænd.	Baade.	Hjemsted.	Mænd.	Baade.
Overført	5 361	1 308	Overført	13 180	3 079
Kvæfjord	356	82	Talvik	279	73
Trondenes og Sand	691	144	Hammerfest Landsogn . .	408	150
Berg og Torsken	66	11	Kvalsund	304	109
Tranø, Dyrø og Sørreisen .	872	178	Maasø	443	143
Maalselven og Bardo	105	13	Kjelvik	273	88
Astafjord og Salangen . . .	1 094	246	Kistrand	300	75
Lenvik og Hillesø	681	148	Karasjok	10	0
Balsfjord og Malangen . . .	672	144	Lebesby og Kjøllefjord . .	191	69
Tromsøsundet	617	136	Tanen og Gamvik	589	309
Karlsø	426	106	Næsseby og Polmak	307	92
Lyngen og Sørfjorden	595	147	Nordvaranger	491	167
Skjærvø, Nordre Reisen,			Sydvaranger	445	158
Kvænangen	1 014	232	Vardø Landsogn	301	216
Loppen og Øxfjord	190	67	Sverige	1	0
Hasvik	217	64	Finland	223	0
Alten og Kaafjord	223	53	Rusland	428	49
Overføres	13 180	3 079	Ialt	18 173	4 777

Det tilsvarende Antal Fiskere og Baade paa Tællingsdagen i de 5 foregaaende var:

i 1891	15 596	Mand	(hvoraf 565 Udlændinge)	med	4 123	Baade
i 1892	19 333	—	(— 768 —»—)	»	5 275	—
i 1893	15 803	—	(— 615 —»—)	»	4 219	—
i 1894	13 687	—	(— 376 —»—)	»	3 740	—
i 1895	11 001	—	(— 535 —»—)	»	3 112	—

Betræffende de i Finmarkens Fiskevær paa Tællingsdagen værende Kjøbefartøier meddeles saadan Fortegnelse:

Stedernes Navne.	Antal.	Dræg- tighed.	Samlet Be- sætning, Føreren iberegnet.
a. Efter Hjemsted:			
Kristiania	1	59	5
Haugesund	5	293,95	31
Hardanger	8	485	33
Bergen	87	5 579,06	482
Aalesund	18	752	79
Molde	6	361	32
Kristianssund	97	5 207,45	475
Trondhjem	41	2 139	212
Tromsø	24	676	93
Hammerfest	7	184	26
Vardø	5	273	24
Indherred	17	802	83
Fosen	16	634	68
Namdalen	6	304	29
Helgeland	17	815	80
Salten	9	418	41
Lofoten og Vesteraalen	6	293	49
Senjen og Tromsø	29	1 004,10	102
Finmarkens Landdistrikt	5	165	15
Busland	5	164,19	22
Ialt . .	409	20 607,85	1 981
b. Efter Fiskevær:			
Loppen—Øxfjord	3	112	14
Hasvik	2	117	10
Galten	3	131	15
Kamøvær	5	202	23
Medfjord	6	233	28
Sandø	1	50	5
Rolfsø	5	225	24
Ingø	34	1 445	153
Havøsund	25	1 139	128
Hjelmsø	14	495	57
Gjæsvær	19	703,66	81
Skarsvaag	2	67	7
Overføres	119	4 919,66	545

Stedernes Navne.	Anbud.	Drægtighed.	Samlet Besætning, Føreren iberegnet.
Overført	119	4 919, ⁶⁶	545
Kjelvik	20	953	93
Honningsvaagene	7	371	35
Sværholt	3	120	13
Kjøllefjord	13	527, ¹⁰	60
Skjøtningberg	8	294	33
Torskefjord	2	90	8
Mehavn	10	403, ¹¹	45
Gamvik og Stenvaag	10	525	45
Finkongkjeilen	14	658	65
Berlevaag	13	659	62
Baadsfjord og Makur	29	1 601	144
Syltefjord	18	1 039	79
Havningberg	13	740, ¹⁴	68
Vardø	120	7 277	640
Kiberg	10	430, ⁸⁴	46
Ialt	409	20 607, ⁸⁵	1 981

I de anførte Opgaver er medtaget de Fartøier, som med fuld Last havde forladt Finmarken, forinden Tællingen fandt Sted.

Med Hensyn til den samlede Deltagelse i Fisket tillader jeg mig at henvise til omstaaende Tabel, hvilken indeholder Oplysning om Antallet af Fiskere og Baade samt Skøiter, som for kortere eller længere Tid tog Del i Loddefisket i de forskjellige Vær.

Fiskevær.	Mænd.	Baade og Skøiter.	Fiskevær.	Mænd.	Baade og Skøiter.
Loppen—Øxfjord	215	77	Overfort	12 441	3 311
Hasvik Herred	689	182	Berlevaag	1 050	265
Medfjord	612	166	Baadsfjord og Makur	715	149
Sandø	219	56	Syltefjord	605	133
Kvalsund	160	46	Havningberg	1 375	336
Hammerfest Herred	430	116	Persfjord og Smaaværene	56	17
Hammerfest By	270	86	Vardø By	5 291	1 294
Rølsfjøl	343	99	Kiberg	1 316	382
Ingø	1 116	302	Kramvik	131	44
Havøund (Maasø)	950	212	Lille Ekkerø	6	2
Hjelmsø	464	125	Store Ekkerø	80	24
Gjæsvær	1 139	300	Vestre Jakobselv	83	29
Skarsvaag	54	15	Nordvaranger Herred for-		
Kjelvik og Honningsvaagene	2 112	584	øvrigt	136	44
Lebesby og Kjøllefjord	1 130	288	Vadsø By	158	50
Mehavn	204	48	Næsseby	150	50
Gamvig, Stenvaag samt Ta-			Bugønæs	42	16
nens indre Distrikt	1 320	322	Grændse Jacobselv	15	5
Finkongkjeilen	1 014	287	Sydvaranger Herred forøv-		
			rigt	133	42
Overføres	12 441	3 311	Ialt	23 783	6 193

Heraf benyttede:

Alene Garn	20 Mand	5 Baade og Fartøier.
» Line	6 730 —	1 900 —»—
» Snøre (Dybsagn)	565 —	130 —»—
Baade Garn og andre Redskaber	493 —	152 —»—
» Line og Snøre (Dybsagn)	15 975 —	4 006 —»—

Følgende Tabel indeholder Fortegnelse over de under Fisket i de forskellige Fiskevær fremmødte Fartøier:

Fiskevær.	Antal.	Besætning, Føreren iberegnet.	Drægtighed i Ton.
Loppen - Øxfjord	3	14	112
Hasvik Herred	24	118	988
Medfjord	12	52	476
Sandø	12	57	604
Rolfsø	5	24	225
Ingø	34	153	1 445
Havøsund, Maasø	26	128	1 139
Hjelmsø	17	74	647
Gjæsvær	43	198	2 045
Skarsvaag	3	11	92
Kjelvik og Honningsvaagene	39	185	1 972
Lebesby og Kjøllefjord	38	190	1 520
Mehavn	10	45	404
Gamvik, Stenvaag og indre Tanen	10	45	525
Finkongkjeilen	25	130	1 478
Berlevaag	19	85	810
Baadsfjord og Makur	30	150	1 731
Syltefjord	18	79	1 039
Havningberg	31	155	2 170
Vardø By	159	733	8 334
Kiberg	19	86	960
Ialt	577	2 712	28 716

Politiofsyn førtes af vedkommende Lensmand samt af særskilt ansatte Opsynsbetjente; fra 15de April til 20de Juni holdtes desuden extraordinært Opsyn.

Naar undtages endel vanlige Gadeordener og Slagsmaal som Følge af Drukkenskab, maa Ordenen under Fisket betegnes som god.

Der opgives udfærdiget 43 Mulktforslag, hvoraf 12 for Overtrædelse af Lov af 18de Mai 1860, 7 for Overtrædelse af Lov af 8de April 1890, 2 for ulovligt Brændevinssalg, 2 for ulovlig Handel, 3 for Slagsmaal, 12 for ulovlig Udros, 2 for Kapning af anden Mands Redskaber, 2 for Overtrædelse af Baadmærkeanordningen og 1 for Overtrædelse af Havneloven.

Priserne paa Raaprodukterne varierede mellem

- Kr. 12,00—Kr. 25,00 pr. 100 Stykker Torsk.
 » 10,00— » 28,00 - Hektoliter Lever.
 » 5,00— » 12,00 - — Rogn.
 » 0,10— » 0,60 - 100 Stykker Fiskehoveder.

Af den fangede Torsk kan regnes fra 333—900 Stykker paa en Hektoliter Lever.

Efter de fra Lensmændene og Opsynsbetjentene modtagne Opgaver er der under dette Vinter- og Vaarfiske opfisket nedenstaaende Mængde Torsk og Hyse, beregnet i Hundreder, Kveite m. v., beregnet i Kilo-gram samt Lever og Rogn, beregnet i Hektoliter, ligesom der opgives solgt nedenanførte Antal Fiskehoveder.

Distrikter.	Torsk.	Hyse.	Hoveder.	Kveite m. v. Kg.	Lever. hl.	Rogn hl.
Loppen—Øxfjord Herred . . .	192 000	14 000	50 000	22 000	343	20
Altens Fogderi	192 000	14 000	50 000	22 000	343	20
Hasvik Herred	651 000	8 000	631 000	16 200	849	217
Medfjord	397 000	14 000	110 000	1 550	878	6
Sandø	41 000	—	3 000	3 000	61	4
Hammerfest Herred forøvrigt .	103 000	2 000	—	—	160	—
Kvalsund Herred	33 000	—	—	—	45	—
Hammerfest By	80 000	—	—	—	115	—
Rolfsø	314 500	10 000	100 000	—	571	10
Ingø	901 000	20 000	200 000	48 800	1 710	—
Havøsund, Maasø	550 000	5 000	100 000	17 000	1 105	100
Hjelmsø	238 000	13 000	150 000	20 000	384	—
Gjæsvær	664 000	14 000	140 000	36 500	1 227	—
Skarsvaag	34 000	5 000	30 000	6 800	73	—
Kjelvik og Honningsvaagene .	1 532 500	106 500	510 000	18 900	2 613	25
Hammerfest Fogderi	5 539 000	197 500	1 974 000	168 750	9 791	362

Distrikter.	Torsk.	Hyse.	Hoveder.	Kveite m. v. Kg.	Lever. hl.	Rogn. hl.
Lebesby og Kjøllefjord	1 170 000	60 000	100 000	—	1 731	30
Mehavn	30 000	6 000	20 000	6 000	78	—
Gamvik, Stenvaag samt Tanens indre Distrikt	375 000	—	—	—	1 019	—
Finkongkjeilen	867 500	70 000	—	—	1 394	—
Berlevaag	580 000	120 000	100 000	22 000	1 450	—
Næsseby Herred	50 000	3 000	—	—	67	—
Tanens Fogderi	3 072 500	259 000	220 000	28 000	5 739	30
Baadsfjord og Makur	397 000	70 000	—	27 800	1 010	—
Syltefjord	753 000	150 000	100 000	5 000	1 841	—
Havningberg	1 388 000	314 000	1 382 000	11 000	3 470	—
Vardø By	4 138 900	1 024 000	3 700 000	—	9 007	—
Persfjord og Smaaværene	1 000	3 000	1 000	300	6	—
Kiberg	1 085 000	350 000	1 000 000	15 000	2 952	—
Kramvik	90 000	35 000	120 000	—	177	—
Vardø Fogderi	7 852 900	1 946 000	6 303 000	59 100	18 463	—
Lille Ekkerø	2 000	1 000	2 500	—	4	—
Store Ekkerø	45 000	37 000	50 000	—	81	—
Vestre Jacobselv	47 000	9 000	40 000	800	58	2
Nordvaranger Herred forøvrigt	90 000	48 000	100 000	—	178	—
Vadsø By	97 000	65 000	97 000	—	160	—
Bugønæs	9 000	500	9 000	—	14	—
Grænse Jacobselv	—	—	—	—	—	—
Sydvaranger Herred forøvrigt	35 800	2 000	30 000	1 300	41	—
Varanger Fogderi	325 800	162 500	328 500	2 100	536	2
<i>Finmarkens Amt</i>	16 982 200	2 579 000	8 875 500	279 950	34 872	414

Af det anførte Antal Torsk og Hyse skal der være forbrugt under Fisket omkring 209 600, hvoraf antagelig 97 400 er fisk.

Ifølge de statistiske Opgaver er af det anførte Kvantum Torsk opfisket:

med Garn	396 000
» Line	14 501 700
» Snøre (Dybsagn)	2 084 500

Tilsammen 16 982 200

Fiskeriets samlede Udbytte omsat i Penge er med Fradrag af, hvad der er forbrugt under Fisket i de indkomne Opgaver over det samlede Udbytte af Vinter- og Vaarfisket beregnet til følgende Beløb:

For Altens Fogderi:

Loppen—Øxfjord Herred . . . . . Kr. 41 727,00

For Hammerfest Fogderi:

Hasvik Herred . . . . . Kr. 153 289,00

Hammerfest Herred:

Mefjord	Kr. 89 945,75	
Sandø	» 8 871,00	
Herredet forøvrigt	» 21 540,00	
		» 120 356,75
Kvalsund	» 6 140,00	
Hammerfest By	» 15 225,00	

Maasø Herred:

Rolsø	» 79 880,00	
Ingø	» 251 302,00	
Havø Sund (Maasø)	» 144 750,00	
Hjelmsø	» 58 445,00	
Gjæsvær	» 179 511,50	
		» 713 888,50

Kjelvik Herred:

Skarsvaag	» 7 438,00	
Herredet forøvrigt	» 393 427,50	
		» 400 865,50
		» 1 409 764,75

Overføres Kr. 1 451 491,75

Overført Kr. 1 451 491,75

For Tanens Fogderi:

Lebesby Herred . . . . . Kr. 247 076,00

Tanens Herred:

Mehavn . . . . . Kr. 8 716,00

Gamvik, Stenvaag og

Indre Tanen . . . . » 94 380,00

Finkongkjeilen . . . . » 217 572,00

Berlevaag . . . . . » 189 400,00

» 510 068,00

Næsseby Herred . . . . . » 9 975,00

» 767 119,00

For Vardø Fogderi:

Vardø Herred:

Baadsfjord og Makur . Kr. 125 029,00

Syltefjord . . . . . « 235 303,00

Havningberg . . . . . » 442 665,00

Persfjord og Smaaværene » 687,00

Kiberg . . . . . » 338 000,00

Kramvik . . . . . » 27 966,00

Kr. 1 169 650,00

Vardø By . . . . . » 1 285 905,00

» 2 455 555,00

For Varanger Fogderi:

Nordvaranger Herred:

Lille Ekkerø . . . . . Kr. 532,50

Store Ekkerø . . . . » 10 973,00

Vestre Jakobselv . . » 10 257,00

Herredet forøvrigt . . » 24 042,00

Kr. 45 804,50

Vadsø By . . . . . » 40 661,88

Sydvaranger Herred:

Bugønæs . . . . . Kr. 2 055,00

Gr. Jakobselv . . . . » 0,00

Herredet forøvrigt . . » 7 205,00

» 9 260,00

» 95 726,38

Ialt Kr. 4 769 892,13

De tilsvarende Tal var:

i 1891	Kr. 2 907 900,00
- 1892	» 3 805 545,00
- 1893	» 2 642 468,00
- 1894	» 2 681 320,00
- 1895	» 1 701 326,00

Da Fiskernes Antal udgjorde 23 783, har altsaa Gjennemsnitsfor-
tjenesten pr. Mand udgjort

	Kr. 207,22
mod i 1891	» 131,50
» - 1892	» 128,26
» - 1893	» 125,41
» - 1894	» 159,41
» - 1895	» 110,59

Med Hensyn til den gjennemsnitlige og høieste Mandslot i de for-
skjellige Opsynsdistrikter stiller Forholdet sig saaledes:

Opsynsdistrikt.	Gjennem- snitslot.	Høieste Lot.	Opsynsdistrikt.	Gjennem- snitslot.	Høieste Lot.
	Kr.	Kr.		Kr.	Kr.
Loppen—Øxfjord	245	300	Berlevaag	250	550
Hasvik Herred	224, ²⁴	530	Baadsfjord og Makur	175	450
Medfjord	148	400	Syltefjord	290	500
Sandø	70	125	Havningberg	360	600
Hammerfest Herred	50	200	Persfjord og Smaaaværene	122	150
Kvalsund	40	120	Vardø By	250	500
Hammerfest By	50	200	Kiberg	249	450
Rolfsø	200	400	Kramvik	202, ⁸⁸	300
Ingø	200	500	Lille Ekkerø	88, ⁷⁵	120
Havøsund (Maasø)	150	400	Store Ekkerø	137	200
Hjelmsø	128	350	Vestre Jakobselv	124	160
Gjæsvær	200	500	Nordvaranger Herred for-		
Skarsvaag	137, ⁷⁴	350	øvrigt	176	250
Kjelvik og Honningsvaagene	191	400	Vadsø By	257, ³⁵	700
Lebesby og Kjøllefjord	126	420	Næsseby	66	150
Mehavn	50	100	Bugønæs	50	80
Gamvik, Stenvaag, Tanens			Gr. Jakobselv	0	0
indre Distrikt	72	450	Sydvaranger Herred forøvrigt	54	80
Finkongkjeilen	212	370			

Af det anførte opfiskede Kvantum Torsk er ifølge Opgaverne virket til Rundfisk, Rotskjær og Russefisk samt Klipfisk.

Herreder.	Rundfisk.	Rotskjær og Russefisk.	Klipfisk.
	Stkr.	Stkr.	Stkr.
Loppen--Øxfjord	85 000	10 000	97 000
Altens Fogderi	85 000	10 000	97 000
Hasvik Herred	406 000	14 000	211 000
Hammerfest Herred	192 000	500	348 500
Kvalsund Herred	10 000	—	20 000
Hammerfest By	68 000	—	7 000
Maasø Herred	698 500	5 000	1 943 000
Kjelvik Herred	416 300	850	1 145 950
Hammerfest Fogderi	1 790 800	20 350	3 675 450
Lebesby og Kjøllefjord Herred	600 000	10 000	560 000
Tanens Herred	998 800	—	848 700
Næsseby Herred	40 000	5 000	—
Tanens Fogderi	1 638 800	15 000	1 408 700
Vardø Herred	1 210 500	25 000	2 444 500
Vardø By	630 100	—	3 508 800
Vardø Fogderi	1 840 600	25 000	5 953 300
Nordvaranger Herred	175 000	9 000	—
Vadsø By	78 000	2 000	17 000
Sydvaranger Herred	38 000	—	5 800
Varanger Fogderi	291 000	11 000	22 800
Ialt		16 884 800	

Fisken antoges gennemsnitlig af hvert stort Hundrede at have givet 61,5 Kilogram Rundfisk og 111 Kilogram Klipfisk.

Af Medicintran opgives *tilvirket 9 857 Hektoliter*

hvoraf i Loppen—Øxfjord	40 Hektoliter.
— - Hasvik	153 —
— - Medfjord	235 —
— - Sandø	10 —
— - Hammerfest Herred	3 —
— - Hammerfest By	32 —
— - Rølsø	176 —
— - Ingø	655 —
— - Maasø	234 —
— - Hjelmø	112 —
— - Gjøsvær	348 —
— - Skarsvaag	9 —
— - Kjelvik og Honningsvaagene	1 002 —
— - Lebesby og Kjøllefjord	450 —
— - Mehavn	19 —
— - Gamvik, Stenvaag, indre Tanen	207 —
— - Finkongkjeilen	494 —
— - Berlevaag	320 —
— - Baadsfjord, Makur	382 —
— - Syltefjord	667 —
— - Havningberg	890 —
— - Kiberg	550 —
— - Kramvik	3 —
— - Vardø By	2 866 —

Tilsammen 9 857 Hektoliter.

A. Ulve,
kst.

